

# ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: in der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 15 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 15. April 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Ing. Siegfried Tremli:

## Za Moskvo umirati?



Stunde der Entspannung  
Generalmajor Källner, Träger des Ritterkreuzes mit Eichenlaub, sucht in seinen kurzen Mußestunden beim Schachspiel Entspannung.  
PK-Kriegsber. Dieck (Sch.)

### Po uničenju 14. banditske divizije - Značilno povelje in še bolj značilno pismo - Prisilna rekrutacija - zadnje sredstvo obupa

Marburg, v aprilu 1944.

14. banditska divizija je bila v februarju t. l. pri svojem brezuspešnem poskusu, vsidrati se na Spodnjem Štajerskem, popolnoma poražena. O tem smo obširno poročali v dnevniku »Marburger Zeitung«. Velik neuspeh je komunistično OF najtežje pretresel. To tem bolj, ker so morali banditi tudi v drugih pokrajinah bivše Jugoslavije sprejeti pomembne udarce. Svoj katastrofalni poraz so sicer skušali zakriti z debelo lažjo o veliki »zmagi« 14. banditske divizije, da bi tako svojim obupanim sotekačem vsaj mimogrede vllili nekoliko poguma, toda medtem ko delajo to na zunaj brez uspeha, priznavajo v internem povelju »štaba« 14. divizije neoporečno svojo popolno katastrofo.

V tem povelju, datiranem z 29. februarjem 1944, torej neposredno po porazu, naslovljenem na neko v bližini se nahajajočo tolpo, označujejo naloge »za časa odsotnosti divizijskega štaba« kakor sledi:

»Odrejamo, da se vsi tovariši, ki so ostali razkropljeni na terenu, na katerem se je borila divizija, zberejo in na novo vključijo. Tovarišev, ki so ostali brez vsake zveze na

terenu, je gotovo še mnogo. Skrbite za ranjence, ki smo jih poskrili. Preiščite teren, na katerem so se borile naše edinice. Tam se nahaja gotovo še mnogo izgubljenega orožja, strojnice in municije. Prav tako poskrbite za kopane topove, težke in lahke metalce min, težke strojnice in municijo. Te patrolje morajo pokopati tudi naše padle tovariše, ki so ostali na bojišču.«

14. divizija, ki je bila »odlikovana« s »osebnim pismom« Tita, je morala torej v svojem zmagovitem boju pustiti na bojišču mrlič, ranjence in razkropljene, obenem pa je izgubila na bojišču mnogo lahkega in težkega orožja. K temu še priznanje o »odsotnem divizijskem štabu«, tako da ne potrebujemo ničesar več za potrditev naše ugotovitve o popolnem uničenju banditske divizije.

Da bi sedaj izpolnili vrzel okrog tisoč banditov, skušajo z vsemi sredstvi pridobiti novih kalinov. Toda kljub vsem še tako lepo donečim obljubam se na Spodnjem Štajerskem ne najde nikdo več, ki bi se prostovoljno podal k »mrtvaškim brigadam« banditov. Eden, ki so ga pred daljšim časom v nekem obmejnem kraju le preslepili, da ne bi moral k vojakom, je napisal svojim staršem jadikujoče pismo. To pismo nam nudi globok vpogled v dejansko razpoloženje banditov.

Pismo, datirano s 3. januarjem 1944, se glasi:

»Ljubi starši! S težkim srcem Vam pišem par vrstic, ki jih gotovo niste pričakovali. Čutim dolžnost, sporočiti Vam, kako stoji z menoj. Ne bom Vam opisoval svojega pasjega življenja, sporočiti Vam hočem samo, da sem zdrav. Dobro vem, da me proklinjate radi mojega nepremišljenega koraka. Ne mislite, da sem pobegnil premišljeno. Nesrečna kapitulacija Italije skupno z agenti z nama-zanimi jeziki me je zapeljala kakor mnoge druge. Ko bi bili vsaj takoj priznali harvo, bi bil gotovo usmeril svojo pot drugam. Obljubili so nam zlate gradove in skorajšnji konec vojne. Vse bi bilo dobro izteklo, ako bi bil imel več časa za razmišljanje. V zadnji uri je lahko pregovoriti človeka. Tega si o meni gotovo niste mislili. Prosim Vas, odpustite mi, vsega nisem zakrivil sam. Lahko bi Vam napisal cel roman o tem ciganskem življenju, toda tega ne smem. Preje sem se klatil na Dolenjskem in ob štajerski meji, sedaj se pa nahajam v neki mali skupini v Alpah oziroma v gorovju. Večkrat sem že mislil na beg, toda to je nemogoče, ker me ne čaka nič drugega kot kroglja. Radi tega trpim, čeprav ni nobenih izgledov na boljše čase. Sklepam svoje pismo. Težko je, da ga boste prejeli. V upanju, da ste pri zdravju, Vas pri-srčno pozdravlja

Vaš nesrečni Jožef.«



»Goliath« im Einsatz

Sowjetische Panzer sind in die deutsche HKL eingebrochen. Zu ihrer Abwehr sind deutsche Pioniere mit dem »Goliath«, dem mit hochexplosivem Sprengstoff geladenen, ferngesteuerten Zwerpanzer, in Stellung gegangen. Mit hoher Geschwindigkeit rollt der »Goliath« mit seiner verderbenbringenden Ladung auf die sowjetischen Panzer zu, und bald wird eine heftige Detonation das Ende eines der Stahlgetüme anzeigen.

//PK-Zeichnung Kriegsber. Palmowski (Sch.)

To je torej izkušnja, ki jo doživi vsakdo, ki se nahaja pri banditih: najprej obljube nad obljube, v resnici pa klaverno pasje življenje brez izgledov na zboljšanje, pasje življenje, ki pelje nekega dne z matematično sigurnostjo v banditsko smrt.

Ker je o vsem tem povsod govora, ne preostane komunistom nič drugega kot prisilna rekrutacija, ki jo izvajajo, kjer se jim za to nudi možnost. Tudi to dejstvo je značilno za dejansko situacijo banditov, ako morajo »borce za osvoboditev« pridobiti na ta način, da poberejo na oddaljenih kmetijah prisilno vse moške, ne oziraje se na to, da-li so zdravi ali bolni.

Samo ob sebi razumljivo je, da banditi s takimi metodami ne morejo postaviti nikake »osvobodilne vojske«, na drugi strani pa se posameznik ne more sprijazniti s tako prisilno rekrutacijo.

Dolžnost slehernega Spodnještajerca je, da se z vsemi sredstvi in v najkrajšem času z begom odtegne prisilni rekrutaciji.

Kdor tega ne stori, daje povod za ugibanje, da hoče ostati prostovoljno pri banditih. Razumljivo je tedaj, da mora v tem slučaju nositi za sebe in za svoje sorodnike vse izvirajoče posledice.

Po odredbi šefa civilne uprave na Spodnjem Štajerskem se sorodnike prisilnih rekrutirancev, ki se ne vrnejo v najkrajšem času, odstranjuje prisilno z njihovih posestev, obenem pa sledi zaplemba njihovega premoženja. Prav tako sledi, ako gre za člane, tudi izključitev sorodnikov iz organizacije Steirischer Heimatbund. S tem je zvezana izguba začasnega državljanstva, odhod v posebno delovno taborišče itd. Isto velja seveda tudi za sorodnike tistih, ki so se iz kakršnegakoli razloga prostovoljno podali v tabor banditov.

V interesu sorodnikov je torej, da izvajajo na moze in fante, v kolikor bi prihajali v poštev, primerni uplivi.

Čemu potrebujejo prisilne rekrutirance, je razvidno iz nekega Titovega povelja, ki se sklicuje na neki sklep svoječasnega komunističnega kongresa v Jajcu. V smislu tega povelja banditov ni vpostavljeni tam, kjer so doma, temveč jih je izmenjati. Hrvate n. pr. je vpostavljeni na slovenskem Kranjskem, ljubljanske Slovence pa na Hrvaškem. Na licu mesta imajo ostati samo maloštevilni, toda sigurni komunisti, da bi imeli vse niti v svojih rokah. Prisilno rekrutirani Spodnještajerci naj bi torej, daleč od svoje domovine, nekje v Bosni ali Srbiji tvorili krmo za topove za izgubljeno stvar boljševiškega glavarja Tita, odhajajoč tako v gotovo smrt.

Sestava 14. divizije, ki je vdrila v Spodnje Štajersko, je že dokaz za praktično izvedbo tega povelja. Tuja sodrga iz Hrvatske, Italije itd. naj bi bila izvedla »osvoboditev« Spodnje Štajerske. S to izmenjavo hočejo komunisti doseči znižanje števila beguncev, ki so jih beležili v zadnjih mesecih na vseh področjih.

Nobeden izmed teh ukrepov ne more spremeniti odločne volje spodnještajerskega prebivalstva, boriti se z boljševiški morilskimi banditi do uničenja ter sodelovati z vsemi močmi pri obnovi nemške Spodnje Štajerske.

Spodnještajersko prebivalstvo se zaveda, da je zavarovana in lepa bodočnost spodnještajerske domovine možna samo v okviru Velike Nemčije. Radi tega odklanja vsa stremjenja, ki gredo za vzpostavitev nena ravne Jugoslavije, prav tako strastno pa se upira tudi vsakemu poskusu ustanovitve boljševiškega prisilnega režima na Spodnjem Štajerskem.

# Evropa pred novim začetkom

Reichsminister dr. Goebbels o usodni borbi nemškega naroda - Nemški narod kuje svojo lastno srečo

V svojem zadnjem članku, ki ga je objavil v listu »Das Reich«, vrednoti Reichsminister Dr. Goebbels izredne storitve nemškega naroda v tej vojni. Dr. Goebbels ugotavlja med drugim, da so imeli drugi narodi lažjo pot kot nemški narod, čegar vsa zgodovina je ena sama pot trpljenja, medtem ko so drugi narodi korakali v velepostojanke in svetovne pozicije. Minister pa zanikuje opravičenost, tožiti nad postopanjem, ki ga je izvedla usoda nad nemškim narodom. Naj sovražnik ali prijatelj vrednoti nemški narod po njegovem mnenju tako ali tako, eno je gotovo: Nemčija je že več stoletij sem kvas ne samo Evrope, temveč vsega sveta. Vsekakor je možno, da subtrahiramo iz zgodovine ta ali oni narod, ne da bi človečanstvo doživelo kako bistveno spremembo ali omejitev. Pri nemškem narodu si kaj takega ne moremo predstaviti.

Naša skupna usoda in geopolitični položaj Reicha — tako nadaljuje Dr. Goebbels — nas silita k večjim naporom v oblikovanju našega nacionalnega življenja, kakor se to dogaja pri maloštevilnih prijateljih in mnogih sovražnikih. Iz tega rezultirajoča naravna pomoč nam je pripravila sovraštvo in neprijateljnost. Kako daleč tudi gledamo nazaj v našo zgodovino: naš narod je bil vedno obdan od nevarnosti. Kjer pa nevarnost ne učinkuje smrtno, se izkaže kot permanentni dovoz moči. To se dogaja pri nemškem narodu. Dejstva sedanje vojne so to ugotovitev vedno znova potrdila.

Dejstvo, da naši sovražniki podcenjujejo našo odporne silo, si je razlagati tako, da si take odporne sile spričo lastnega merila ne morejo predstavljati. Samo ob sebi se razume, da plaši višina vojne morale in vojne sposobnosti nemškega naroda naše sovražnike. Ti sovražniki nočejo, da bi prišla Nemčija do poteze, ker se boje, da bi iz tega nastale za njih nepregledne posledice.

## Nova invazijska agitacija

»Neues Wiener Tagblatt« prinaša o tem predmetu iz Berlina sledeče informacije: »Velik dan« — to je izum šefa štaba neke ameriške divizije, ki je na ta način prispeval k agitaciji, ki so jo naphivali iz Londona in Washingtona v svrhu priprav za invazijo. Anglo-ameriška agitacija je imela vse polno zamislov, da bi povzročila silam osi nervoznost, obenem pa potolažila boljševike, ki že tako dolgo čakajo na invazijo. »Velik dan« naj bi bil torej tisti dan, ko bodo anglo-ameriške čete pod zaščito artilerijskega ognja in letal prišle na kontinent. Nemški vojski, ki straži od Severnega rta do Pirenej, je termin popolnoma ravnodušen. V Nemčiji ni nikogar, najmanj pa v vojski, ki ne bi bil prepričan o tem, da bo sovražnik z vso energijo in natančnostjo pričel s podvigom, ki naj odloči o ozidu te vojne. V Nemčiji je znano, da sta Velika Britanija in Amerika od početka te vojne in že prej svojo industrijo v polni meri vpostavili za tehnične priprave vojskovanja, izza leta 1940 pa so sledile zlasti priprave za vojaški spopad na kontinentu. Pripravljeni smo na to, da bo prišel nasprotnik z mnogim že znanim orožjem in metodami, pripravljeni smo pa tudi na to, da bo prinesel iznenadenja. Izkrčevanja v Severni Afriki, na Siciliji, v Južni Italiji, pri Salernu

V tej vojni se borita višja kvaliteta in pa višja številka. Radi tega nam gre v poteku vojne in zlasti spričo njegovega daljšega trajanja v glavnem za to, da ojačimo in negujemo to, kar nas odlikuje pred sovražniki. V tem je namreč zapopadna šansa naše zmage. Ako še nobeden narod ni imel povoda za čut lastne manjvrednosti, potem velja to za naš narod v sedanjem položaju.

Dr. Goebbels podčrtava s tem v zvezi ponovno ugotovitev, da ni bila Nemčija tista, ki je izzvala to vojno, temveč da ji je bila vsiljena s strani sovražnikov, ki niso pripustili od prvega dne nikakega dvoma o tem, da hočejo uničiti življenjsko gmoto Nemčije in s tem tudi nemški narod. Da se je naš narod do danes obdržal in se bo tudi obdržal v bodoče, mora biti za nas vse povod ponosa in močne ter neomajne narodne samozavesti.

Naša usoda je v naših rokah. Nemški narod je danes v pravem smislu besede kovač svoje lastne sreče. To se ne tiče samo sedanje generacije, temveč tudi bodočih rodov. Mi gledamo stvarjem trezno v oči ter ugotovljamo z lastnim nam realizmom, da ima naša generacija izpolniti nemško misijo, ki presega mero človeških naporov. Mi moramo skozi dolino boli, kajti velika nagrada nas čaka šele na koncu. Tej nagradi se nočemo in ne moremo odpovedati. Vse, kar smo doslej voljno in potrpežljivo vzeli nase, je zadobilo svoj smisel po tej nagradi. Kaj je napram temu histerično sovraštvo in krik po osveti naših sovražnikov? Umoknilo bo v tisti uri, ko bo vojne konec in ko nam bo boginja zgodovine ponudila laborov venec. Takrat bomo tudi razumeli, zakaj je bila naša pot tako težka. Radi tega namreč, da bi uporabili vso našo moč, da je ne bi čuvali, da bi zrasi čez nas same, ter bili vsem drugim narodom vzgled. Pred vsem tudi radi tega, da bi dokazali pred rastočo skepsjo našega stoletja, da Evropa ni zrela za pogin, temveč da stoji pred novim začetkom.

in Nettunu so prinesla celo vrsto izkušenj, ki se jih bo dalo dobro uporabiti. Nikdo pa ne bo radi tega mislil, da že pomenijo akupno vsoto modrosti, ki jo bo uporabil sovražnik za svoje izkrčevanje na kontinentu. Izkrčevanje je brez dvoma najtežavnejša naloga vojnega vodstva. Da to ni nemogoče, je pokazal dose-danji potek vojne. Odločitev ne pade v trenutku izkrčevanja, temveč takrat, ko so se začeli boji na celini. Po izkušnjah, ki so jih dali dosedanji vojaški spopadi med nemškimi in anglo-ameriški četami v Severni Afriki in v Italiji, ne more biti nikakega dvoma o izidu bojev, čim se bodo pričeli.

K sovražni poročevalski politiki spada tudi to, da se bavi z možnostjo invazije ter da jo obenem postavlja v luč dvomljivosti. Ali se bo vršila invazija? Ali se ne bo vršila? Ali ni bila ta govorica inscenirana morda radi tega, da bi vezala nemške divizije na zapadu? Na taka agitatorična vprašanja, čijih namen je lahko spoznati, pač ni treba stvarno odgovarjati. Na nobeden način ne bodo hoteli

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner. Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Drau, Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung

# Program za tretjo svetovno vojno



Zum 160. Geburtstag »Papa Wrangels«.

Am 13. April 1784 wurde Friedrich Heinrich Ernst Graf von Wrangel, einer der volkstümlichsten Generale der preußisch-deutschen Vergangenheit, geboren. Mit 23 Jahren erhielt er den Pour le Mérite und wurde mit 39 Jahren General. Am 1. November 1877 starb »Papa Wrangels«.

Scherl-Archiv-Autoflex.

Angleži in Amerikanci gledati, kako bi sovjetske armade potrdile, kar je sovjetska politika itak že storila s tem, da si je osvojila evropski kontinent, če bi šlo po volji Stalina, Churchilla in Roosevelta. Odločitev te vojne ne bo padla pri zelenih mizah in konferenčnih sobah. Ameriški zunanji minister je povedal na velikonočno nedeljo ameriškem narodu, da ta vojna ne bo našla svojega konca v pogajanjih, ker bo odločitev prineslo samo orožje. V tem slučaju pa morajo Angleži in Amerikanci iskati odločitev na kontinentu. V to svrhu so izvršili priprave, posedujoč vojakov in orožja v veliki množini. Oni dobro vedo, da imajo na drugi strani vojsko, ki ji ne manjka moč, ki ima odločilno voljo za zmago, obenem pa tudi znano in neznano orožje, ki bo zadelo napadalca. Odločitev pade na zapadu. Nanjo bosta uplivala duh in morala čet na tej in oni strani. Nemški narod pričakuje z največjim zaupanjem te zadnje bitke, ki jih bo povzročil poskus anglo-ameriške invazije.

## Japonska pričakuje ameriško generalno ofenzivo

Po mnenju krogov, ki pripadajo japonskemu cesarskemu glavnemu stanu, je računati, da bodo Zedinjene države izvedle svojo napovedano generalno ofenzivo v Pacifiku še v prvi polovici t. l. Do tega zaključka je prišel kapetan bojnega broda Goro Takaze, član tiskovnega oddelka glavnega stana, v nekem članku, ki ga je bil objavil v listu »Fuji«.

Po mnenju imenovanega častnika je značilno, da je sovražnik v zadnjem času koncentriral težišče sovražnih operacij v Pacifiku na morsko brodovje. Mornariški program Amerikancev je dosegel gotov štadij. Amerikanci torej mislijo, da bodo zamogli z uspehom vpostaviti svoje pomorsko brodovje v odločilnih bojnih prihodnjih dni in mesecev. To se je pokazalo v napadalni taktiki Amerikancev pri napadih na Gilbertove otoke. Velike izgube, ki so jih imeli Amerikanci pri teh napadih, niso sicer prinesle nikake spremembe v napadalni taktiki pri napadih na Marshallske otoke, pač pa so Amerikanci ojačili svoje pomorske in letalske sile še z istočasnimi previdnimi operacijami izkrčevanja. Boji za Marshallske otoke so pokazali, da se je sovražnik odpovedal prvotni taktiki »otok za otokom«, zato pa je začel tem bolj uporabljati takozvano »taktiko skakanja«. Japanci računajo, da bo skušal sovražnik sedaj

DNB poroča iz Ženeve: Medtem ko ameriški vojaki krvavijo daleč od svoje domovine za Rooseveltovo imperialistično in židovsko vojno, se bavijo priganjaji v Washingtonu že s programom za tretjo svetovno vojno, ne da bi povedali, proti komur naj bi bila ta vojna naperjena. Tako poroča »Associated Press« med drugim: »Za zaprtimi durmi obravnava vlada Zedinjenih držav gigantski program, čegar izvedba naj bi pomagala premostiti Ameriki prva tri leta tretje svetovne vojne. K temu pripominja omenjena agencija, da predvideva ta program nakup ogromnih zalog surovin v skupni vrednosti pet milijard dolarjev. Prišlo je do izredno razburljivih spopadov na tajnih sejah, katerih so se udeležili zastopniki vojske, mornarice, državnega departementa, uprave zakupa in posojil, vojne produkcije in rudarstva.

Po informacijah udeležencev teh razprav hočejo na koncu te vojne po načrtu »zamrzniti« še razpoložljive mineralije. To bi pomenilo začetek kupičenja rudnin, ki naj bi v interesu ameriškega rudarstva onemogočilo dumping, ki bi utegnil pritiskati na cene ameriških rudnin. Zaloge surovin bi imele ostati tako dolgo nedotaknjene, dokler kongres ne bi ugotovil »novega narodnega blagostanja« in tako osvobodil te surovine. Te zaloge surovin smatrajo sedaj kot nekako »prvo obrambno črto« Zedinjenih držav. Amerikanci tudi upajo, da bodo inozemska poročila o nakupičenju tako velikih množin v Zedinjenih državah preplašile vsako drugo silo, spuščati se v kako novo vojno. Nastala je tudi precejšnja napetost glede ustanovitve kontrolnega urada za surovinske zaloge, ki naj bi ga tvorili na predlog prezidenta in s privolitvijo senata člani velike industrije. Temu so se uprli zastopniki vojaštva, češ da je program za kupičenje surovin vojaška tajnost. Generalštab se je izjavil proti imenovanju civilistov, »ki niso sigurni glede molčečnosti«, obenem pa je zahteval popolno kontrolo zase.

prodirati z velikimi morskimi brodovji, da bi tako lažje in direktno napadel Japonsko s svojim letalstvom. Tu se je zopet izkazala vrednost dobrega letalstva. Japonsko vodstvo je storilo vse, kar je bilo potrebno za ojačenje japonskega letalstva.

Pomislike ima tudi državni departement v prvi vrsti radi obvez, ki jih imajo Zedinjene države napram Sovjetski Uniji oziroma napram južnoameriškim deželam.

Posebno vprašanje po mnenju ameriške agencije je tudi, kako neki bo gledala na ves ta program Velika Britanija. Amerikanci se sedaj spominjajo, da so Angleži že po prvi svetovni vojni zahtevali skupno kontrolo vseh previškov materijala, dočim zastopajo sedaj v Washingtonu mnenje, da zahteva uporaba najemniškega in posojilnega zakona popolno ameriško kontrolo cen, produkcije in vnovčenja vseh rudnin. Zanimivo je, da o tem Amerikanci še Angležem niso izpregovorili niti besedice.

\* Črnci bombardirali Budimpešto. List »Magyar-sag« poroča, da so v okolici Budimpešte dne 3. aprila o priliki terorističnega letalskega napada zbili štirimotorni bombnik, čigar posadka se je rekrutirala do zadnjega iz črncev.

\* Španski mornariški minister, Admiral Moreno, je prispel te dni v pristanišče Cartagena. Pri tej priliki je minister pregledal vojaške naprave in ladjedelnice, obenem pa je prisostvoval splovljenju nekega španskega minolovca.

\* Letalski gangsterki napad na Niš. Kakor poročajo iz Belgrada, so anglo-ameriški letalski gangsterji napadli 5. aprila ob treh popoldan mesto Niš. Bombe so zadele večinoma stanovanjske dele mesta. Zadeta je bila tudi saborna cerkev, nadalje bolnišnica in finančna direkcija, kjer je bilo ubitih več uradnikov in uradnic. Razdejanih je bilo veliko število privatnih hiš. Število mrtvih in ranjenih še ni ugotovljeno, vendar gre za značne izgube.

\* Preki sod v Palestini. Vseled napeteqa položaja, ki vlada v Palestini obenem z rastočo nesigurnostjo, je odredila angleška mandatska vlada poostritev prekega sode. Kdor se pojavi na cesti, mora imeti propustnico, sicer se ga brezobzirno aretirajo.

\* Eksplozija v Beirutu. 5. aprila je eksplodirala v luki Beirut neka angleška vojna ladja. Vseled eksplozije je bilo ubitih več oseb.

\* Dvorni zaklad bivšega italijanskega kralja. V Turinu, v cerkvi Supperba, kjer se nahaja grobnica italijanskih kraljev, je policija odkrila v zidovje zazidan del italijanskih dvornih zakladov. Našli so 34 zabojev s srebrnino, namiznimi predmeti, jedilnim orodjem ter sličnimi luksuznimi stvarmi, ki izvirajo iz lastništva bivšega italijanskega kraljevskega dvora. Republikaneko-fašistične oblasti so najdene dragocenosti popisale in jih shranile v italijanski državni banki.



Honvedhusaren auf dem Marsch zur Front

Kürzlich meldete der Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht, daß ungarische Truppen im Raum von Stanislaus feindliche Kräfte im Gegenangriff zurückgeworfen haben.

PK-Kriegsber. Petrasch (Sch.)

# Zlomljeni sovjetski poskusi prodora

Srditi cestni boji v Tarnopolu - Terenski uspehi severno od Černovic  
Potek obrambnih operacij na vzhodni fronti

Po poročilu, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo 6. t. m., so nemške čete pri napadu in v mostišču Sivaš odbile vse sovražne napade, v kolikor niso bili razbiti v koncentričnem artilerijskem ognju. Vzhodno od spodnjega Dnjestra so se naše čete, kakor je bilo predvideno, ločile od sovražnika. V tem področju, kakor tudi med Dnjestrom in Prutom, so bili zavrtni sovjetski napadi. Nemška skupina, ki se bori severno od Dnjestra v področju Černovic, je pridobila v napadu kljub zagrizenemu sovražnemu odporu nadaljnega terena ter je odbila srdite sovražne napade. Nemške čete so v odseku Stanislav—Tarnopol ter v področju južno od Brody-a razbile v napredujočih napadih sovjetske sile. Istočasno so se izjalovili sovražni protinapadi. Tarnopolska posadka je vzdržala vse boljševiske napade, podprte z artilerijo in bojnim letalstvom. Posadka mesta Kovel, ki je bila obkoljena vse od 17. marca, je bila kljub nevažnim terenskim težavam rešena, ker so nemške čete razbile obroč sovjetov okrog imenovanega mesta ter tako osvobodili tovariše iz obkolitve.

**7. april:** V prostoru severno od Odese ter med Dnjestrom in Prutom so se vrstili brezuspešni sovjetski napadi. Nemške in romunske čete so v protinapadih razbile sovražne bojne skupine, pri tem pa uničile številne tanke, topove in težko orožje. Severno od Černovic je pridobil napad naših divizij tudi večeraj nadalje na terenu. V odseku Stanislav—Tarnopol in južno od Brody-ja so zlomile naše čete v napadu sovražni odpor ter vrgle boljševiske ob istočasni zavrtni srditi protinapadov dalje proti vzhodu. Severno od Kovele so se izjalovili jačji boljševiski napadi. Ob Narvi so vdrle naše čete v močno izgrajene sovražne postojanke, odbijajoč protinapade boljševiskov.

**9. april:** Sovražnik je na Krimu dne 8. t. m. v mostišču Sivaš ter pri Perekopu pričel z napadom na široki fronti. Nemške in romunske čete so preprečile vse poskuse prodora ter uničile številne tanke. Kjer je sovražnik vdrl v naše postojanke, je bil poražen v protinapadu. Severozapadno od Odese trajajo težki boji. V vzhodni Bukovini se borijo romunske varovalne čete s počasi prodirajočim sovražnikom. V področju Kamenec—Podolski je neka večja nemška skupina v 14 dnevni bojih proti sovražni premoči preprečila svojo obkolitev. V teh bojih je izgubil sovražnik ob izredno krvavih izgubah 352 tankov in naskočnih topov, 190 poljskih topov ter velike količine vojnega materiala. Letalstvo se je v veliki meri udeležilo tega obrambnega uspeha. Med Stanislavom in Tarnopolom so porinile nemške in madžarske čete boljševiske dalje proti vzhodu ter zavzele številne vasi. Južno in severno od Brody-a so bile zamašene manjše frontne odprtine. Nemško letalstvo je z velikim uspehom bombardiralo kolodvor Fastov. Jugovzhodno od Ostrova in južno od Pskova so beležili boljševiski v brezuspešnih napadih najtežje izgube. Na fronti ob Narvi so bile jačje sile boljševiskov obkoljene in uničene.

**10. april:** V mostišču Sivaš in v suhozemni ožini pri Perekopu se je stopnjevala silovitost sovražnih napadov. Tu so se razvili težki boji s sovražnikom, ki je mestoma vdrl v nemške postojanke. V prostoru Odese se nahajajo naše čete še nadalje v težkih obrambnih bojih. Odeso so nemške čete po uničenju vseh vojaških naprav ter po končanem odvozu vseh

ladij, vozil in vojnega materiala izpraznile v teku predvidenih operacij. Tarnopolski branilci se nahajajo v težkem obrambnem boju z vdrilim sovražnikom. Razvili so se srditi polični boji. Odredi težkih nemških bojnih letal so v pretekli noči ponovno in uspešno bombardirali kolodvor v Korostenu. Nemške čete so med Dnjestrom in Čausijem iztrgale sovražniku več odsekov, ki so jih bile izgubile v zadnjih velebojih. Bilo je ujetnikov in plena. Sovražni protinapadi so se zlomili v koncentriranem artilerijskem ognju. Jugovzhodno od Ostrova so nadaljevali boljševiski svoje poskuse prodora z novimi rezervami, toda zaman. Južno od Pskova je sovražnik ponehal s svojimi napadi z ozirom na visoke izgube prejšnjih dni. Na fronti ob Narvi so bili ostanki obkoljenih boljševiskov uničeni v srditih bojih od moža do moža.

**11. april:** Na severni fronti na Krimu se odigravajo težki boji s premočjo sovražne peote in oklopniških odredov. Jugozapadno in zapadno od Odese so se umaknile naše čete na zapovedane cilje. Severovzhodno od Tiras-pola je bil zapahnjjen sovražni vdor, zapadno od Orheja pa je bila neka dvorna odprtina zožena. V vzhodni Bukovini so zlomili nemški oklopniški odredi močan sovjetski odpor, udarile v bok sovražnih napadalnih skupin ter jim prizadejale skupno z romunskimi četami najtežje izgube. Južno od Stanislava so nemške čete skupno z madžarskimi planinci iztrgale sovražniku mimogrede izgubljeno mesto Delatyn. Med Černovicami in Brody-jem so nemške čete nadaljevale čiščenje terena. Hrabra tarnopolska posadka se je tudi to pot unirala močnim sovražnim napadom. Jugovzhodno od

Ostrova, kjer so boljševiski dovedli nove rezerve v boj, je sovražnik zaman butal v naše postojanke. Južno od Pskova sovjeti tudi 10. t. m. niso napadali. V času od 31. marca do 10. aprila so nemške čete v tem prostoru preprečile vse poskuse prodora močnih sovražnih pehotnih in oklopniških odredov. Sovražnik je imel velike materialne in človeške izgube. Med drugim je bilo uničenih 306 sovražnih tankov in naskočnih topov ter 121 letal.

**12. april:** Na severni fronti polotoka Krim so se umaknile nemške in romunske čete v trdih bojih na bolj južno ležeče postojanke. Uničeno je bilo veliko število sovražnih tankov. V teku umikalnih operacij na polotoku Kerč sta bila mesto in luka Kerč izpraznjena po uničenju vseh vojaških naprav. V teku so težki boji z močno potiskujočimi boljševiski. Pri Ovidjopolu vzhodno od zлива Dnjestra so naše čete zavrtnile močne sovražne napade ter uničile prodrle sile sovjetov. Uničenih je bilo 20 sovjetskih tankov. Na spodnjem Dnjestru, jugovzhodno od Orheja in severovzhodno od Jassy-a so se izjalovili sovjetski poskusi prodora. Severovzhodno od Jassy-a so hitri nemški odredi zavrtni sovražnika ter zavzeli važno višinsko ozemlje. Več odrezanih sovražnih skupin je bilo uničenih. Med Stanislavom in Tarnopolom, ki se žilavo brani, so nemške in madžarske čete v boju s trdovratno se branječim sovražnikom zavzele celo vrsto vasi. Pri Kovelu so razbile naše čete sovjetske skupine. Jugovzhodno od Ostrova je dovedel sovražnik nove sile, vendar so bili njegovi napadi zavrtni deloma v srditih protinapadih. Nad zalivom Narve so bili zbiti štirje sovjetski bombniki.

## Uspehi nemške letalske obrambe

**6. april:** Dočim v Italiji razun živahnega delovanja naskočnih odredov ni bilo nikakih posebnih dogodkov, je nemška in romunska protiletalska obramba pri dnevnem napadu ameriških bombnikov na petrolejsko področje Ploesti zbila 53 štirimotornih bombnikov. Na ta način je bila uničena najmanj ena tretjina sovražnega bombniškega odreda. Nad področjem Reicha je bilo 5. aprila ob najtežjih obrambnih pogojih zbitih deset sovraž. letal.

**7. april:** V Italiji so nemški naskočni odredi uničili številne sovražne bunkerje ter z njimi vred neko sovražno oporišče ter na njem se nahajajoče posadke. Sovražnik je imel krvave izgube. Nemška artilerija je s svojimi granatami povzročila eksplozije in požare v sovražnih skladiščih materiala. Nemške dalekometne baterije so po dnevu in ponoči uspešno obstreljevale pristaniško področje Anzio—Nettuno. Varovalna vozila vojne mornarice so potopila v genovskem zalivu sovražni artilerijski hitri čoln ter poškodovale neko drugo tako vozilo tako težko, da je računati z njegovo potopitvijo. V teku dnevnih sunkov sovražnih letalskih odredov v jugovzhodno obmejno nemško ozemlje je bilo zbitih devet sovražnih letal.

**9. april:** Iz Italije razun obojestranskega delovanja izvidniških in naskočnih oddelkov niso javili posebnih dogodkov. Nemški letalski odredi so 8. t. m. z opazovanjem uspehom bombardirali in obstreljevali oporišča komunističnih tolp v hrvaškem področju. Pri letu močnih ameriških bombniških sil nad srednjo Nemčijo so se v opoldanskih urah 8. aprila razvili srditi letalski boji. Nemška obramba je zbila 87 ameriških letal, med njimi

65 štirimotornih bombnikov.

**10. april:** V Italiji je potekel dan brez posebnih dogodkov. Ameriški bombniški odredi so prileteli nad severno in vzhodno Nemčijo ter vrgli zlasti na mesto Posen zažigalne in razstrelilne bombe. Nemška obramba je pri teh napadih ter v zadnji noči pri poletih angleških letal nad vzhodnim morjem in nad zasedenim zapadom uničila 71 letal, med njimi 62 štirimotornih bombnikov. Posamezna sovražna letala so napadala kraje v zapadni in jugozapadni Nemčiji. Varovalna vozila vojne mornarice so v vodah Severne Norveške potopila nek sovjetski hitri čoln.

**11. april:** Na več odsekih italijanske južne fronte so vdrli naskočni odredi v močno izgrajene sovražne postojanke, uničujoč številne bunkerje, oporišča in posadke. Sovražnik je imel visoke in krvave izgube ter je izgubil številne ujetnike. Italijanska torpedna letala so v zadnji noči potopila pred luko Anzio neko sovražno transportno ladjo. Na zapadni obali otoka Rodos se je izkrcala mala angleška četica, ki je bila v boju uničena do zadnjega moža. Pri odbujanju sovražnih bombniških napadov na cilje v zasedenem zapadnem ozemlju je bilo 10. aprila in v pretekli noči zbitih 29 sovražnih letal. Po dnevnem sunku slabotnejšega sovražnega letalskega odreda v severozapadno nemško ozemlje so se v pretekli noči pojavila angleška motilna letala nad zapadno in srednjo Nemčijo.

**12. april:** Na italijanski južni fronti so bili večeraj uničeni številni bunkerji in sovražna oporišča. Nemške dalekometne baterije so izzvale pri Nettunu v sovražnih skladiščih močne eksplozije in požare.



## Junaštvo Spodnještajercev v svetovni vojni

Uradno vojno poročilo šefa avstro-ogrškega generalnega štaba z dne 28. maja 1917 se je med drugim glasilo sledeče:

»Na kraški visoki planoti se je v zadnjih štirih vročih dneh bojevanja italijanski napad razvil v več krajevno in časovno nepovezanih posamezno prodirajočih napadov. Dva taka napada z velikimi silami sta bila včeraj odbita pri Jamianu. Danes zjutraj je sovražnik v istem prostoru zopet trikrat poskušal prodreti naše bojne črte. Hrabri spodnještajerski prostovoljni strelci so ga pa vrhli nazaj. Pri tem je k. k. Freiwilliges Schützenfeldbataillon Marburg IV ujel 6 oficirjev, 300 mož in zaplenil dve strojni puški.

Poveljnik Heeresgruppe (armadne skupine), ki je držala soško fronto in v katere sestavu se je odlikoval bataljon Marburg IV, Generaloberst in poznejši Feldmarschall Borojevič, je pa o tem odlikovanju mladoletnih spodnještajerskih prostovoljcev naslovil na Statthalter-ja v Graz-u pismo sledeče vsebine:

»V predloženem poročilu o bojih v zadnjih mesecih so bili med drugim izredno pohvaljeni tudi prostovoljni strelci 1., 2. in 3. kompanije k. k. freiwilliges Schützenfeldbataillon-a Marburg IV. Kakor oficirji, tako je tudi mostvo bataljona s svojo pogumno vztrajnostjo v najhujšem artilerijskem bobnečem ognju ter z izredno hrabrostjo in zvestobo do izvrševanja svojih dolžnosti doprineslo svoj delež k popolnemu uspehu. Te lepe vojaške dolžnosti so našle v pohvali, ki so je bili deležni ti hrabri mladi možje od strani svojih predpostavljentih do najvišjega mesta, popolno priznanje. Zelo vesel o uspehih in posnemanja vrednem hrabrem zadržanju k. k. freiwilliges Schützenfeldbataillon-a Marburg IV med 10. bitko na Soči, Vam dostavljam izvleček iz dotičnega bojnega poročila na vpogled. Prebivalstvo domovine tega pridnega bataljona je lahko ponosno na svoje junške sinove, ki se prostovoljno bojujejo za našo domovino.«

Leta 1935. je »Kameradschaftsbund der Steirischen freiwilligen Schützen in Graz« (tovariška zveza štajerskih prostovoljnih strelcev) izdal knjigo, »Die Steirischen freiwilligen Schützen im Felde 1915-1918«, ki vsebuje izvleček iz zgodovine, k. k. steirisches freiwilliges Schützenfeldbataillon-a iz Graz-a ter je v isti v obliki izluščenega jedra omenjen tudi izvleček iz zgodovine spodnještajerskih prostovoljcev Marburg IV, kar je podano v zelo kratki obliki. O deseti bitki na Soči stoji sledeče:

»Bilanca vročih bojnih dni je bila tako častna, kakor je ni pričakoval noben udeleženec bojev.

## Trideset vojnih členov za nemški narod

Člen 15.

Delovati je na to, da se vsak natančno pouči o svojih vojnih dolžnostih, ki jih določajo zakoni in odredbe. Kdor se iz popustljivosti ali pozabljivosti pregreši zoper take zakone in odredbe, povzroči s tem ravno tako škodo, kakor da bi storil to iz zlobe. Že to je razlog, da ne more računati na priznananje. Vojna je resna zadeva, ki jo mora vzeti resno vsak tako, kakor to vojna zahteva in zasluži.

Če pride nekdo radi kakšnega prestopka ali zločina pred sodnika in se zagovarja, da mu ni bilo znano, da je po zakonih prepovedano, kar je zakrivil, bo kljub temu kaznovan. Nepoznavanje zakonov ter v mejah istih obstoječih predpisov, ni nikdar in tudi ne more biti nikakšen oprostiteljen razlog. To je tudi v redu, ker bi se drugače branili in zagovarjali zločinci, da jim zakonski predpisi o prepovedi tega, kar so storili, niso bili znani. — Kar velja v opisanem, drži tudi, če gre za pregreške zoper vojne dolžnosti, 15. vojni člen opozarja, da se ne prizanese nikomur, kdor se pregreši zoper dolžnosti, ki jih zahteva vojna in jih morajo državljani izvrševati, tudi če bi jih opustili iz popustljivosti ali pozabljivosti. Pozabljivost se lahko primerja tudi z nevednostjo in je kakor povedano, kaznjiva. Predočiti si je namreč treba, da povzroči škodo vsaka opustitev, vsako pozabljenje, vsak prestopok in vsako hudodelstvo zoper vojne dolžnosti. Ker gre ta škoda na račun ljudske ekupnosti in v korist naših sovražnikov, moramo in hočemo v redu izvršiti vse naloge in zahteve, ki nam jih nalaga vojna.

Cela italijanska brigada, ki je izvršila napad, je bila uničena, brigadir sam je bil pri tem pokončan. Do zaključka bojev je naraslo število ujetnikov na 900 mož in 32 oficirjev, plen pa na množestvilne strojne puške, revolverse topove in nepregleden vojni material, kar je padlo hrabrim marburških prostovoljnim strelcem v roke. Gorovje Grmada, ki so ga avstro-ogrške čete že izpraznile, je bilo zopet zavzeto, nakar je s svojimi postojankami ostalo v rokah avstro-ogrskih čet do velike jesenske ofenzive leta 1917. Poveljnik bataljona, Hauptmann Vlad, in poveljnik 2. kompanije, Oberleutnant Dr. Jörg, sta dobila odlikovanja »Orden der Eisernen Krone III. Kl. mit der Kriegsdekoration und den Schwertern«. Istočasno sta oba izredno napredovala. Prvi je bil imenovan Major-jem, drugi pa Hauptmann-om. Hauptmann Gaischeq je dobil Militärverdienstkreuz III. Kl. mit der Kriegsdekoration und den Schwertern. Vsi ostali oficirji so pa dobili drugo najvišje odlikovanje, ki jim ga je takratna monarhija kot oficirjem prostovoljnih strelcev, za hrabrost zamožla podeliti. Fährich Mejowschek je dobil zlato kolajno za hrabrost (Goldene Tapferkeitsmedaille), ogromno število podčastnikov in mož je dobilo srebrne hrabrostne kolajne I. in II. razreda, vsi ostali vojaki bataljona so pa dobili bronaste svetinje za hrabrost.

Pri tem bo zanimalo, da je cela vrsta oficirjev in mož teh spodnještajerskih prostovoljcev par dni po deseti soški bitki dobila opisana hrabrostna odlikovanja izročena osebno iz rok cesarja, ki je radi srečno uspelega izida desete soške bitke obiskal fronto, da je Spodnještajerce osebno odlikoval, jim pripel na junaška preta odlikovanja ter s stiskom roke čestital k uspehu.

## POZOR!

\* Zapiranje trgovin, ki ne prodajajo živil. Na podlagi uradnih predpisov se radi lažjega dovljevanja prostega časa ženskim članom trgovskih podjetij na Spodnjem Štajerskem lahko vsak četrtek popoldne zapirajo trgovine, ki ne vodijo živil. Istočasno se uradno določa, da se odpiranje trgovin neživilske stroke preloži od pol devete na osmo uro. Vsa druga tozadevna določila, v kolikor se nanašajo na druge dneve, stopijo dne 4. aprila t. l. iz veljave. Predpisan prodajni čas se mora točno držati, prav posebno je prepovedano zapiranje lokalov pred pol devetnajsto uro. Ljudje, ki delajo, imajo namreč popolno pravico, da si svoje potrebščine kupijo tudi v poznejših popoldnekih urah. Predpis je stopil dne 4. aprila že v veljavo.



Staatssekretär Dr. Herbert Backe  
Scherl-Bilderdienst (Röhr) - Autoflex.

## Staatssekretär Backe je postal Reichsminister

Führer je imenoval Staatssekretär-ja Herbert Backe-ja, ki je služboval v ministristvo prehrane in kmetijstva ter že doslej izvrševal službo ministra imenovanega urada, Reichsministrom. Backe se je rodil na Kavkazu, šolo je obiskoval v Tiflisu, dokler ga kot Nemca in gimnazijca ruske oblasti leta 1914. niso internirale nekje za gorovjem Ural. Tam je preživel svetovno vojno in šele leta 1918. mu je uspelo priti v Petersburg ter od tam v Nemčijo. Ker je bil brez sredstev, je nekaj časa delal kot pomožni strugar, ključavničar, knjigovodja itd., da se je prebil in preživel. Ker je pa želel in hotel postati kmetovalec, je postal kmetijski vajenec, delal razen tega pri raznih delih ter si na ta način financiral študij kmetijstva v Göttingen-u. Med svojim študijem je spisal znanstveno delo o ruskem žitnem gospodarstvu, kar mu je prineslo naslov Diplomlandwirt, to je diplomiran kmetovalec. Pozneje je postal upravitelj veleposestev Hornsen pri Hildesheim-u, medtem pa pridno nadaljeval študij in izpopolnjevanje svojega kmetijskega znanja. Kot član NSDAP je našel pot v agrarne urade ter na ta način prišel v kmetijsko ministristvo, kjer se je z delom in uspehi povzpjal do Reichsministra. Herbert Backe je najboljši vzgled, kaj zmore trdna volja delavnega in pridnega nadarjenca, brez ozira na premoženje in poreklo, njegova kariera pa dokazuje, da je v nacionalsocialistični Nemčiji odprta pot vsem tistim, ki so nadarjeni, zmogni in znajo delati in ustvarjati. Vsakemu sposobnemu Nemcu brez ozira na stan in premoženje, so odprta vrata do najvišjih položajev.



In den Kellern von Cassino

Die Bombardierung von Cassino hat die Abwehr unserer Truppen nicht schwächen können. Jede Ecke in dem Trümmerfeld ist ein Widerstandsnest, jede Ruine eine Festung, in der die deutschen Soldaten mit einem Heldenmut, der in der Geschichte sein Beispiel sucht, verbissen ihre Stellungen gegen den feindlichen Ansturm halten. — Unser Bild zeigt: Ein Hauptmann der Fallschirmtruppe hat seinen Gefechtsstand mit primitiven Mitteln im Keller eines Hauses aufgeschlagen.  
PK-Kriegsber. Wagner (Atl — Sch).







Dunkelheit, Eisbrücken und Schneedecke schaffen eine tragfähige Grundlage für die Kampfhandlungen, erschweren sie aber auf der anderen Seite wieder. Die Kämpfenden haben sich auf beiden Seiten den harten Bedingungen des Winterkrieges, die den größten Teil des Jahres über herrschen und auch jetzt, Anfang April, noch andauern, weitgehend gefügt. Die Freihaltung der Straßen ist eine mühevoll Arbeit. In den wegearmen Berggeländen der Tundra sind der Motorisierung Grenzen gesetzt. Auf Pferdeschlitzen und Tragtierböcken wird der gesamte Nachschub zu den vordersten Stellungen, die sich über einen Kranz von Höhen hinziehen, gebracht. Die Truppe ist winterbeweglich, muß es sein; nur auf Schiern sind viele der Kampfaufträge durchführbar.

#### Demonstration der Bereitschaft

Der Feind hatte, soviel konnte in der letzten Zeit beobachtet werden, in einem Abschnitt der Murman-Front, in dem die Verzahnung und Tücke des Geländes eine gewisse Durchsichtigkeit der Bewegungen begünstigt, vorgefüht und teilweise die Stellung gewechselt. Seine Pläne müssen durchkreuzt werden. Er soll aus der teilweise eingetretenen Ruhepause nicht den Eindruck gewinnen, hier seinen Hebel ansetzen zu können. Es muß ihm die Stärke der deutschen Linien recht eindringlich vor Augen geführt werden. Ein im Rahmen einer Gebirgsjäger-Division eingesetztes Bataillon hat die Aufgabe erhalten, einen feindlichen Stützpunkt einzunehmen.

Es ist schwer, an die Höhe, auf der sich der Feind in Stärke von zwei Kompanien verschanzt hat, heranzukommen. Durch den tiefen Schnee, der von den Bergkämmen herab in die Mulden geweht wurde, arbeiten sich die Kompanien und Züge, einzelne von ihnen als Sicherungen, an das befohlene Ziel heran. Die Sicht ist in der sternklaren Nacht nur allzugenut. Der Schnee knirscht unter den Brettern. Das kahle Birkengebüsch, das der Feind da und dort freigelegt hat, bietet kaum Deckungsmöglichkeiten, doch gelingt es der Spitzengruppe, durch ein Umgehungsmanöver fast bis an den Fuß der Bergkuppe heranzuschleichen, als von oben die ersten Schüsse fallen. Jetzt gilt es! Von zwei Seiten drängen die Gebirgsjäger, den steilen Hang hinaufklettern, in den Stellungsgürtel ein, ungeachtet des um ihre Köpfe schwirrenden Abwehrfeuers der Stützpunktbesatzung. Während sie mit Schiern über die tiefen Schneegräben hinwegziehen müssen, hält die Artillerie die feindlichen Geschütze und Granatwerfer nieder. Dem ersten überwältigenden Sturm der Angreifer ist der Gegner nicht gewachsen. In erbitterten Nahkämpfen werden die nächstliegenden Stellungen aufgerollt und eine große Anzahl der Verteidiger niedergemacht. Handgranaten und Gewehrkolben sind dabei die Hauptwaffen. Da ringt ein Oberjäger mit einem Bolschwisten, der dem Deutschen einen Finger abbeißt. Ein alter Tundrakämpfer, der gerade hinkommt, erledigt den Feind. Das ist nur ein Beispiel für viele.

#### Rentiere ziehen Rettungsschlitzen

Die Sowjets müssen sich von diesem Teil des Stützpunktes zurückziehen. Eine Kampfgruppe gewinnt die Höhe, eine andere, die gleichfalls eingebrochen ist, gerät durch den Gegenstoß herangeführter stärkerer feindlicher Kräfte zeitweilig in Bedrängnis. Sieben verwundete Kameraden bleiben in einem Grabenstück zurück, Oberjäger L. übernimmt es, die Kameraden zu befreien. Mit nur sechs Mann gewinnt er den verlorenen Graben zurück. Die Verwundeten sind gerettet. Der Erfolg knüpft sich bei diesen Kämpfen oft an die Entschlußkraft Einzelner. Er ist diesmal ganz eindeutig auf der Seite unserer Gebirgsjäger. Sie haben den Gegner, der sich nie als Herr in diesem Frontabschnitt aufspielen konnte, wieder einmal gezeigt, daß sie nicht nur seine Vorstöße abzuwehren verstehen, sondern auch im Angriff stets die Stärkeren sind. Sie fügten dem Feind hohe blutige Verluste zu und zerstörten seine Kampfanlagen und schweren Waffen. Damit ist der Auftrag erfüllt. Die Soldaten setzen sich auftragsgemäß ab. Dabei kommen weiter nachstoßende Reserven der Sowjets einer Kampfgruppe in den Rücken. Auch dieses Gefecht wird von den Gebirgsjägern siegreich entschieden. Mühsam werden im Auf und Ab der Schneewildnis unter dem houlenden Konzert in den Lüften die verwundeten Kameraden zurückgebracht. Die kleinen Rettungsschlitzen werden zum Teil von Rentieren gezogen. Die Freude über das Gelingen des Hand-

## UMNI KMETOVALEC

# Kdor še ni, — naj čimprej stori!

»Vrsti se za zimo pomlad in poletje...« poje pesem. Prav tako, kot letni časi sami, se vrstijo tudi vsakoletna kmečka dela na polju, na vrtu, v gozdu, v sadovnjaku, v vinogradu.

Kdor hoče biti dober gospodar, mora vsak dan posebej znati ugotoviti, v kateri gospodarski panogi in katero delo je najnujnejše. Opraviiti vsako delo ob pravem času, je ena izmed najtežjih nalog kmetijskega gospodarstva. Ta naloga je tem težja, ker so okoliščine vsako leto drugačne: če je zima dolga in pomlad deževna, je za opravljanje poljskih del manj dni na razpolago kot če je zima suha in pomlad lepa; ob mokrih letih je treba z zemljo drugače ravnati kot ob sušnih itd.

Dela, ki jih mora kmetovalec vsako leto opraviti,

nazivamo skupno: stalna kmetijska vsakoletna dela.

Izmed opraviiti te vrste bomo danes naštetli nekatera najvažnejša spomladanska dela, ki bi jih moral vsak dober kmet prav za prav že opraviiti — pa jih večina kmečkih gospodarjev vendarle še ni izvršila čeprav je vsako odlašanje teh del za naprej v škodo.

Naj torej vzamejo kmečki gospodarji-začimudniki naš današnji sestavek kot »zadnji opomin« in naj pazijo, da jih njihovo polje ne bo tožilo očitno kot — slabe kmetovalce!

### 1. Na polju

Zemlja se počasi osušava in ogreva. Čas je, da gre kmečki gospodar preko svojih njiv z ozimino, in ugotovi, kako so ozimna žita zimo prestala. Letos na splošno se ni bati škode na ozimnih žitih vsled zimske pozebe pod snegom. Pač pa obstoja v lahkih zemljah nevarnost spomladanske pozebe, ki jo tudi »sreže« imenujemo. Proti spomladanski pozebi ozimin se borimo tako, da ozimna žita zgodaj spomladi povaljamo z gladkim valjarjem, ki pritiska žitne porenice nazaj k tlom. Ponovno pa moramo opozoriti, da smemo žita valjati samo na lahkih, rahlih tleh, nikoli pa na težkih in vlažnih.

Na težkih tleh, posebno še, če se je od snega ali zimskega deževja napravila na površini skorja, pa bomo žito spomladi, čim se zemlja dovolj osuši, prebranalni z lahko mrežno brano («Netzeqge»), s čimer omogočimo zrakom dostop do korenin in s tem pospešimo žitno rast. Če nimamo take mrežne brane sami, si jo sposodimo od naprednejšega sosedu, ali pa od vaše strojne skupnosti («Dorfmaschinengemeinschaft»). Opozoriti pa moramo spet, da v primeru, če je ozimno žito redko, bodisi ker je slabo vzkalilo, bodisi, ker je trpelo od zime, ne smemo branati takoj, marveč moramo počakati, da se žito dovolj obraste. To obraščanje in rast žita sploh pa lahko tudi sami pospešimo s tem, da potrosimo po žitu nekoliko (1 kg na 1 a) dušičnatih umetnih gnojil (Kalksalpeter, Kalkamonsalpeter itd.). Če teh gnojil nimamo, lahko preredit ozimno žito z gnojnico poljem.

Če se nam je rž, ki se spomladi sploh ne razrašča več, preredit ozelenila, je škoda, da bi pustili, da bi se med ržjo zaostil plevel, marveč moramo rž posejati. Kot posevek lahko uporabimo jari ječmen, ki bo zrel istočasno z ržjo, ali pa navadno dete!jo, korenje ali kaj podobnega, vendar to zadnje dvoje le v primeru, ako nam plodored ali kolobarjenje tak posevek dopušča.

Od spomladanskih žit prihaja za naše kraje v večji meri v poštev le oves — pa še ta le za gorske, mrzle lege in puste zemlje. Sejati oves v naših dolinskih okoliših na dobri zemlji je pa škoda, kajti oves nam tu samo zemljo izčrpa in skvari, obrodi pa le obilo slame, a ržnja malo, pa še to malo je zanič. Kjer pa sejemo oves, ga se-

**Vorsicht!**  
**Giftige Gase!**



**Erst lüften, dann  
aufsteigen!**

**Pozor na strupene pline  
v gnojnih jamah!**

Gnojnica je dragoceno gnojilo kmetovalcev. Na žalost se pa še vedno dohajajo nezgode, ki nastanejo iz neprevidnosti, ker se ne upošteva najbolj enostavnih ukrepov previdnosti. Kakor znano, se v gnojnih jamah razvijajo plini, ki so težji od zraka. Te pline lahko odstranimo s tem, da odpremo vse odprtine gnojne jame, v jami sami pa dobro premešamo vso vsebino. Predno se podamo v gnojno jamo, poskusimo najprej z gorčo lučjo. Ako ugasne svetilka, ki jo držimo v jamo, je to znak, da so v isti še plini, ki so lahko nevarni. V jamo se smemo podati šele, ko nam luč v isti ne ugasne več. Spuščanje v gnojno jamo se mora vedno vršiti s pomočjo vrvi, da je dolični na ta način zavarovan. Samo na ta način se lahko preprečijo nesreče, ki jih povzročajo plini s svojim strupom.

streiches verlied allen frische Kräfte. Sie brauchen sie, denn der Feind soll auch weiterhin nicht in Ruhe gelassen werden.

#### Erfolgreiches Doppelunternehmen

Schon die folgende Nacht macht sich das Schie-Bataillon wieder auf den Anmarsch zu einem neuen Kampfziel, das in der Flanke der feindlichen Stellungen liegt. Diesiges Wetter erleichtert diesmal das Heranschieben. Die Bolschewisten lagern, was festgestellt werden konnte, in Stärke eines Bataillons in einer Mulde, die sich südlich einer Anhöhe in den Boden wühlt. Es sollte ein Hinterhalt sein, wird aber den überraschten Sowjets zur Falle. Die zu beiden Seiten des Berges vorstürmenden Gebirgsjäger nehmen die Senke in die Zange. Was nützt es dem Gegner, daß er sich zur Wehr setzt? Sie haben hier keinen Graben, keinen Stachelndraht und keine Schützenlöcher und sehen, was ihnen bevorsteht. Wieder müssen sie zurück, schwer getroffen von dem vereinigten Feuer der deutschen Angriffswaffen, in dem auch ihr Gegenstoß versackt. Auch hier versuchen aufbrechende feindliche Kompanien die eine deutsche abzuschneiden. Doch die Tapferen schlagen sich zur Gruppe, die ihren Auftrag schon erfüllt hat, mit Hilfe des pausenlosen eigenen Sperrfeuers

durch. Wieder haben die Gebirgsjäger aus Tirol, Kärnten und der Steiermark in unbeirrbarer Kampfbereitschaft über den an Zahl überlegenen Gegner den Sieg davongetragen, der um so schwerer wiegt, als er über eine sowjetische Elite-truppe, große Teile einer Rentierschiebrigade, erfochten wurde. — Auch auf diesem Kampffeld mußte der Feind wieder über 100 Tote zurücklassen. Hingegen waren die Ausfälle der Gebirgsjäger erfreulich gering. Das Ziel, spürbare Schwächung des Feinddruckes, war erreicht, und das Bataillon konnte mit Gefangenen zu seiner Ausgangsstellung zurückkehren. Wenn die Sowjets angenommen hatten, daß die Stoßkraft der deutschen Truppen an der Murmanfront in der letzten Zeit nachgelassen habe, so wurde ihnen mit dem erfolgreichen Ausgang dieses Doppelunternehmens eine arge Enttäuschung bereitet. Auch unter Bedingungen, wie sie der harte Winter in Nördlichen Eismeer schafft, bewährt sich der deutsche Soldat, bewährt sich seine Überlegenheit einem so hartnäckigen Gegner gegenüber. Jahrelanger Einsatz in den Schneestürmen der baumlosen Tundra vermag seine Kräfte nicht aufzuzehren. Auch am Ende des dritten Kriegswinters, der allerdings in der nördlichsten „Ecke“ der Ostfront noch einige Wochen dauern wird, stehen diese Gebirgsjäger unerschütter.

jemo spomladi najprej, kajti oves ne zameri, če je bila zemlja zorana še nekoliko premokra in če na sejemo v mrzla tla. Da ovsu ni treba z ničemer mojititi, ve vsak dober gospodar.

Čas je tudi, da podsejemo deteljno seme, kakor tudi strniščno korenje. Posihmal bo za setev detelje v mešičkih že pozno, za setev očiščenega deteljinega semena pa se še nikamor ne mudi — celo bolj je, s setvijo še počakati, ker tako seme rado pozebe med kaljenjem.

Zadnji čas je tudi, da posejemo seme krmse pese, ako jo nameravamo presejati, na primerno gredo v sončni, topli legi.

Končno je zadnji čas, da preberemo semenski krompir in ga shranimo do sajenja na hladnem mestu, da preveč ne odžene.

## 2. Na travniku

Najprej vas morame vprašati: »Ali ste že razvozili gnojnico iz gnojnične jame?« Če je še niste, naj bo to delo vaša prva skrbi! Opozoriti Vas moramo le, da gnojnice ne smemo razvažati, kadar, oziroma dokler je zemlja na globoko zamrznjena, ker v takem primeru odteče po površini, ali pa naptavlja luže po kotlinah, namesto da bi lepo enakomerno proniknila v zemljo. Jasno je, da gre v takih primerih dragoceni dušik iz gnojnice v trak, namesto v tla.

Tudi za razvažanje komposta na travnike je že zadnji čas! V kolikor pa kompost že ni zrel za razvažanje, je zdajle že skrajni čas, da ga premečemo, nanosimo nanj strniščnik in mu primelamo apna.

Še eno delo nas čaka na travnikih, ki je zanj prav zadnji čas: spomladansko čiščenje in trebljenje.

Pri tem delu predvsem razgrabimo lanske krtine, odstranimo mravljišča, koreninske izrastke sadnega drevja, morebiti odgnalo grmičevje itd. Čimbolj gladko bomo zravnali površino, tem lažje in tem boljše bo šla košnja od rok. Požiganje lanske trave ob spomladanskem trebljenju je prav za prav škodljivo, ker pri tem mnogo hranilnih snovi zgore, vendar je včasih neizogibno. Če že požigamo, moramo biti pri tem delu skrajno previdni, posebno, ako je gozd v bližini, kajti največ gozdnih požarov nastane spomladi, ko kmetje pogajo travnike v bližini gozdov.

Če smo jeseni ali tež zimo travnike pognojili s hlevskim gnojem, moramo zdaj čimprej ostanke gnoja s travniške površine odstraniti. Te ostanke zgrabimo na kup nekje ob robu travnika in pustimo, da se spremenijo v kompost.

Ako nismo tega že storili, je zdaj zadnji čas, da na močvirnih travnikih očistimo osuševalne in odvajalne järke, da popravimo mostiče čez nje itd. Kdor ima priliko, da bi lahko napeljal vodo na travnike, ki sicer trpijo na pomanjkanju vode, naj to priliko izkoristi in si uredi napravo za spuščanje vode na travnik. Ob suhih letih namreč vse gnojenje travnikov nič ne pomaga, ako v tleh vlage primanjkuje. Narobe pa moramo vedeti, da tudi od same vode v tleh trava ne bo rasla, če manjka v zemlji hranilnih snovi.

## 3. V sadovnjaku

Tudi tu je zadnji čas da — drevje temeljito očistimo, boste nemara mislili. Tudi ta, vendar še bolj potrebno in bolj nujno je, da sadnemu drevju ne pozabimo — pognojiti! Vsaj letos ne, ko vendar, po nastavku šodeč, smemo pričakovati obilen sadni pridelek. Ta pridelek pa bo toliko obilnejši in toliko boljše kakovosti, kolikor bolj bomo drevju zdajle spomladi pognojili. Predvsem prihajo za gnojenje sadnemu drevju spomladi v poštev gnojnica in kaljeva sol, ali pa kompost in kaljeva sol. Torej, za gnojenje sadnega drevja ne pozabiti!

Pa tudi, kdor še ni drevja očistil, mladega drevja obrezal in k nanovo glede na trdnost preizkušnim kolom privezal, sadnih drevesc posadil, suhih rogovil izkopal, divjakov požlahtnil itd. naj se požuri, ker je za vsa ta dela že skrajni čas. Za zimsko škropljenje pa je zdaj že prepozno, razen v višje ležečih in sploh mrzlejših legah, kjer drevje še ne odganja. Še na neko delo v sadnjaku ne smemo pozabiti: Vsako rano na sadnem drevesu moramo skrbno zamazati, pa bodisi, da jo je povzročil zajec, bodisi govedo na jesenski pašni, ali pa sadjar z žago. Na mlajšem drevju moramo rane zamazovati z drevesnim voskom, na starem drevju jih smemo prevleči z drevesnim katranom. Kdor pa z drevesa debelejšo vejo odžaga — bodisi suho — ali svežo — ne da bi rano zamajal, bi storil bi vse skupaj lepo v miru pustil!

Posebno škodljivi so sadnemu drevju pridebelni koreninski izrastki, zato moramo te še prav posebno skrbno odstraniti! Mladim drevescem je dobro istočasno prerahljati kolobar, okopavati kolobar okoli debel draslih dreves pa je brez smisla in brez koristi.

## 4. Pri živini

Predvsem svetujemo vsem kmetovalcem, ki posedujejo kobile, ki niso prestare za pleme in ki so pravilne rasti, naj pripustijo take kobile k žrebcu. Pomanjkanje konj je namreč iz leta v leto hujše in še bo še stopnjevalo. Zato so dosegli konji tako ugodne cene, da se reja žrebet splača tudi v naših razmerah. Pametno je, da pripustimo kobile čimbolj zgodaj epomladi, tako da bodo prihodnje spomlad žrebetile prej, preden se prične spomladansko delo.

Nadalje je zadnji čas, da prijavimo svinje za cepljenje proti rdečici. Na domačem občinskem uradu bodo vsekakor najbolje vedeli, kdaj se bo cepljenje vršilo, naša dolžnost je le, da se pravočasno, to je takoj, prijavimo!

Pri goveji živini je najvažnejše delo, ki ga moramo zdajle spomladi prav gotovo opraviti, ako smo ga že preko zime zanemarili: obrezovanje parkljev pri goveji živini. Če živina stalno v hlevu stoji, ji zrastejo dolgi parklji, ki so včasih že tako dolgi in tako zakrivljeni, kot turška sablja. Jasno je, da živina s takimi zanemarjenimi parklji ne more niti hoditi, pa tudi stoji s težavo na nogah. Mnogokrat krave vsled zanemarjenih parkljev zvržejo, vsekakor pa dajejo manj mleka. Pri delovnih volih pa, s katerimi začnemo spomladi voziti, ne da bi jim prej porezali parklje, se večkrat zgodi, da se jim vnamejo zglobovi v biclju.

Zato je obrezovanje parkljev pri volih in pri pašni živini vsako spomlad nujno potrebno, pri živini pa, ki jo samo v hlevu redimo, moramo parklje tudi v jeseni še enkrat obrezati.

Kako je to delo izvršiti, je težko opisati, pač pa stori vsak kmet, ki temu delu ni vajen, najbolje, če naprosi v ta namen soseda, ki je obrezovanju



EIN RUF DER ZEIT

Deutschland wird einmal ein Bauernland im wahrsten Sinne des Wortes werden müssen, wenn es den Frieden Europas sichern und erhalten will. Der Weg zu diesem Ziel führt durch die Reihen der Millionen Jugendlichen, deren Blicke hin zur eigenen Scholle gerichtet werden müssen. Immer wieder soll die Jugend unter dem Leitwort »Der Bauernhof — dein Lebensziel« angeregt werden, in Erwägung zu ziehen, ob es nicht zweckmäßig sei, zu der eigenen Stätte und Quelle unseres Lebens, dem Acker, zurückzukehren und beruflich auf einen Grund zu treten, den nichts erschüttern kann. Für jeden deutschen Jungen und jedes deutsche Mädchen muß es eine Ehre sein, dem Stand anzugehören, dem der Führer wieder den Platz gegeben hat, der ihm inmitten seines Volkes zukommt. So wird ein neues hartes Bauerngeschlecht entstehen, das, im Schutze einer starken Wehrmacht schaffend, sein Volk in der Ernährungsfrage unabhängig machen wird von der Gnade Fremder.

parkljev vajen in ki ima tudi potrebno orodje. Vsekakor pa je potrebno, da si to delo poprej vsaj ogledamo, preden se ga sami lotimo. Z nespretnim in nerodnim obrezovanjem parkljev lahko namreč poškodujemo žival ali pa sebe. Posebno previdni moramo biti pri obrezovanju parkljev pri brejih kravah, a po drugi strani je parklje obrezati vprav pri takih kravah najbolj potrebno.

Omenjamo še, da je pametno, vsaki živini obrezati najprej parklje na zadnjih nogah (ki so tudi bolj mehki), tako da živina lažje stoji na že obrezanih parkljih zadnjih nog, medtem ko ji obrezujemo parklje na sprednjih nogah. Pašni živini moramo obrezati parklje vsaj tri tedne prej, preden jo odženemo na pašo.

## 5. Na vrtu

Upamo, da so vsi naši domači vrtovi bili že jeseni ali vsaj tekom zime prelopateni, tako, da se je zemlja preko zime dodobra razmrznila. Istočasno smo vsaj del vrta tudi pognojili s hlevskim gnojem.

Zdajle spomladi bo treba tak vrt samo lepo skrbno zravnati in obsejati. Seveda — kdor ni vrta prelopatil in pognojil jeseni, mora storiti to epomladi, pa naj se vendar pri tem delu ne prenaqli in naj ne prekopava mokre zemlje, ker bi jo s tem čisto pokvaril. Počaka naj raje, da se bo zemlja dovolj osušila in šele potem naj vrt prelopati in pognoji z dobro preperelim hlevskim gnojem.

Sredi aprila pa bo treba začeti polagoma tudi že s setvijo vrtnih rastlin. Marsikdo pa si ni čisto na jasnem, kam naj poseje eno, kam drugo vrtno seme. Zato naj si vsak dobro zapomni naslednje pravilo:

1. Na oni del vrta, ki smo mu letos, oziroma že jeseni, pognojili s hlevskim gnojem, bomo sejali, oziroma sadili: zelje, ohrovt, kolerabo, karfižolo, kumare, buče, špinačo, salato, paradiznik — kajti vse te rastline ljubijo gnojenje s svežim hlevskim gnojem.

2. Na oni del vrta, kjer smo gnojili s hlevskim gnojem lani, bomo sejali, oziroma sadili: čebulo, česen, šalotko, por, korenje redkvice, radič, — lahko tudi zgodnji krompir, pa tudi solato, če je še prostor; — vse našete rastline namreč ne uspevajo dobro v zemlji, ki smo jo šele letos ali v jeseni pognojili s hlevskim gnojem. Pač pa ljubijo te rastline gnojenje s kalijevo soljo in dobro zemljo, ki je bila lani pognojena. Tudi ako pridelujemo fižol in grah na vrtu, ga moramo posaditi na oni del vrta, ki mu nismo letos, marveč že lani gnojili s hlevskim gnojem. Od umetnih gnojil prija fižolu in grahu predvsem Thomasova žindra.

Večletne kuhinjske dišave pa gojimo na posebni gredi.

## 6. V vinogradu in v kleti

O spomladanskih delih v vinogradu in v kleti je objavil list poseben članek v št. 11 z dne 13. marca: »Dela v vinogradu in v kleti«, in o rezi še poseben članek v št. 12 z dne 25. marca: »Rez v vinogradu«.

Vsak vinogradnik naj ta dva članka še enkrat prebere in vsaj zdaj čimprej opravi vsa dela, ki so v njih opisana.

Razen tega pa je važno še nekaj:

Večina naših kletij je slabih, to se pravi, preveč so podvržene toplotnim spremembam zunanega zraka. Zato moramo odslej skrbno paziti, da zračimo kleti samo, kadar je zunaj mrzlo, to se pravi v zgodnjih jutranjih urah. Le v takih kletih bo ostala pijača dobra tudi čez poletje; kdor pa ima slabo klet in ne skrbi za ohranitev nizke toplote v njej, bo imel kaj kmalu v sodih — kislico!

## 7. V gozdu

Predvsem je zdajle čas za podsajenje goličav in posek v gozdu. Sadike smo dobili bodisi iz gozdne drevesnice, lahko pa si jih tudi sami dobimo na kaki gozdni jasi, kjer je mladovje pregosto odgnalo. Pri doma nakopanih sadikah pa moramo paziti samo, da jih previdno izkopljemo, da jim ne poškodujemo korenin, in pa, da jih ne puščamo ležati izkopanih na soncu, marveč da jih sproti devamo v moko vrečo, ali še boljše, v škafo z mešanico vode, llovice in kravjeka.

Navadno sadimo gozdne sadike v kvadratni zvezi, med seboj približno en meter oddaljene. Po možnosti posadimo sadike k štorom posekanih dreves, in sicer vedno na južno stran štorov. Jarnice kopljemo navadno pri sajenju eprič, in sicer morajo biti vsaj tolikšne, da koreninice drevesnih sadih lahko v njih razprostremo tako, kot so prej rasle. Vsak sadilec naj ima svoj škafo z omenjeno mešanico, v kateri stoje sadike s koreninicami in

## GOSPODARSTVO

## Stanje tobačnih nasadov v Evropi

Načrte za gojitve tobaka je gledati z gotovim pridržkom. V nekaterih državah izgleda, da so že dosegli meje povečanja pridelovalnih ploskev, medtem ko so po nekod na tem, da jih še povečajo. Gledano v celoti, bo ploskev, na katerih se bo letos v Evropi gojilo tobak, ostala približno ista, kakor je bila lani. Razširjenje tobačnih nasadov v deželah, ki so ga doslej gojile v bolj malem obsegu, bo olajšalo v prvi vrsti njihovo lastno oskrbovanje s tobakom.

V Bolgariji, kot največjem evropskem pridelovalcu tobaka, nameravajo leta 1944 pridelovati tobak na 121.000 ha, napram 102.500 ha v letu 1943. Gojitvi vršinijsa-tobaka bo posvečena večja ploskev, Romunski tobačni nasadi bodo leta 1944 zavzemali 25.000 ha. Monopolska uprava je za pridelovanje boljših tobačnih vrst razpisala nagraje. Na Hrvatskem pričakujejo, da bo zamenjava tobaka za žito dvignila pridelovanje tobaka. Hrvatski kmetije, ki bodo prekoračile predpisano količino oddaji podvrženih agrarnih produktov, bodo za to dobili gotove količine tobaka in cigaret, pridelovalci tobaka, ki bodo povečali pridelke in prekoračili predpisano količino oddaje, pa dobijo za to gotove količine žita in koruze. V Srbiji bodo v nizu povečanja vseh kmetijskih pridelovalnih ploskev, dvignili gojitve tobaka na 9000 ha. S tem bodo tobačni nasadi za 1000 ha večji od njiv, na katerih bodo gojili sojo. Vsi

kmetovalci so obvezni, da obdelajo svoje njive ali pa jih dajo v zakup oziroma v polzakup. Slovaška si zelo prizadeva, da bi v pridelovanju tobaka postala samooskrbovanka. Po kalkulaciji bi za to morala gojiti tobak na 15.000 ha ter ni izključeno, da bo že letos to tudi dosegla. Slovaška tobačna režija je namreč cene tobaku določila tako, da bo za kmetovalce pridelovanje tobaka najbolj mikavno in dobičkanosno.

Od drugih južnovzhodnih dežel Evrope, ki so kakor nekdanj še danes največji dobavitelj tobaka za evropsko potrošnjo, še za enkrat manjkajo podatki za leto 1944. Omembe vredno je, da je grška produkcija, ki je leta 1942 zavzemala šele 870 ha, leta 1943, obsegala že 1520 ha. Turški lanskoletni pridelek tobaka ni dosegel količino od pridelka 1942, pač pa je bila kvaliteta veliko boljša. Letošnja ploskev bo približno ista kakor lani.

Pričujoč kratek popis tradicionalnih tobak pridelujočih pokrajin govori, da se gojitvi tobaka pripisuje precej veliko važnost. Pridelovanje podpirajo in izpopolnjujejo razni ukrepi na področju gojitve rastline in raziskovanja ter z ureditvami sušilnih naprav in izboljšanjem semena. Razen tega vlada že precejšnjo zanimanje za pridobivanje olja iz tobačnega semena. V tem pogledu so v generalnem gospodarstvu začeli z dodatno gojitvijo tobaka vrste »Mahorka«, ki je najbolj pripravna vrsta za pridobivanje olja in za povečanje

naj sadilec jemlje vsako sadiko sproti iz škafa, tako da se ne morejo koreninice na soncu poškodovati. Zemljo okoli koreninice je treba dobro prilačiti, na površju pa napraviti plitvo kotanjico, kjer se zbira ob deževju voda.

Razen sajenja je spomladi v gozdu najvažnejše delo odstranjevanje posekanega iglastega lesa in vejevja iz gozda. Zato, ker bi se v primeru, če bi pustili tak les in vejevje še dalje v gozdu, lahko zaredil v njem lubadar, ki bi kaj kmalu prešel tudi na zdravo drevje in nam uničil ves gozd. Torej glejmo, da bodo naši gozdovi preko leta čisti. Ponovno opozarjamo, da s tem delom ne smemo odlašati, kajti lubadarji začnejo rojiti in letati po gozdu že v drugi polovici aprila in mora biti zato vsaj do konca aprila ves tekem zime posekan les in vejevje iglastega lesa iz gozda odstranjen! Prav za prav bi morali olupiti tudi štore iglastega drevja, kajti tudi v teh se lubadar kaj rad naseli za lubom.

## 8. Pri kmetijskih strojih in orodju

Prav zadnji čas je, da pregledamo vse kmetijsko orodje, predvsem kose, vile, grablje, motike itd.,

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch  
(Nemščina za odrasle metodično in praktično)

66. Stunde.

## Wiederholung der Fragewörter.

was? — kaj?  
wer? — kdo?  
wo? — kje?  
wie? — kako?  
wem? — komu?  
wen? — koga?  
welcher, welche, welches? — kateri, katera, katero?  
was für ein? — kakšen?  
wann? — kdaj?  
wieviel? — koliko?  
wohin? — kam?  
wie lange? — kako dolgo?  
wie oft? — kolikokrat?  
wieso? — kako to?  
warum? — zakaj?  
weswegen? — zakaj? zaradi česa?  
woher? — odkod?  
um wieviel Uhr? — obkorej?  
seit wann? — od kdaj?  
wozu? — čemu?  
wem gehört? — čegavo?  
wessen? — čegavo?  
woran? — na čem? po čem?  
wovon? — od česa(ri)? o čem(eri)?

## Sprichwörter.

- Müßiggang ist aller Laster Anfang.  
Lenoba je vragova mreža.
- Die Zeit heilt alle Wunden.  
Čas je najboljši zdravnik.
- Gleich und gleich gesellt sich gern.  
Enako se rado družijo.
- Böse Beispiele verderben gute Sitten.  
Slabi zgledi spridijo lepo vedenje.
- Neue Besen kehren gut.  
Nova metla dobro pometa.
- Soviel Köpfe, soviele Sinne.  
Kolikor glav, toliko mnenj.
- Steter Tropfen höhlt den Stein.  
Stalno kapljanje, izdolbe kamen.
- Unrecht Gut gedeiht nicht.  
Krivično blago nima teka.
- Man muß das Eisen schmieden, solange es warm ist.  
Kuj železo, dokler je vroče.
- Sage mir, mit wem du umgehst, und ich sage dir, wer du bist.  
Povej mi, s kom občuješ, in povem ti, kdo si.
- Wer sucht, der findet.  
Kdor išče, ta najde.
- Eine Hand wäscht die andere und beide waschen das Gesicht.  
Roka roko umiva, obe pa obraz.

tobačnih pridelkov v splošnem. V generalnem gospodarstvu je bila lanska žetev tobaka kljub vsem težavam za kakih 15% večja kakor leta 1942. Ko začne s produkcijo še druga tovarna cigar, se bo produkcija istih dvignila na štirikratno izdelovanje napram prvemu pridelovalnemu letu.

V bolj severno ležečih deželah Evrope je pridelovanje tobaka kljub tradicionalnim izročil in obstoječih možnostih izza časa pred vojno prešlo bolj v ozadje, posebno v Belgiji in Nizozemski, kjer se ga nekoč imeli doma. Da so v teh dveh deželah sedaj začeli zopet z gojitvijo tobaka, ni toliko vojna zadrega, kakor obnoveitev gojitve nekoč dobro uspevajoče rastline.

## Gospodarjenje z vinom

Radi sedanjega položaja na vinskem trgu, je bilo treba zajeti in zavarovati vinske zaloge pri pridelovalcih. Wein- und Trinkbranntweinwirtschaftsverband Kärnten und Steiermark je radi tega odredil, da morajo producenti svoje celotne vinske zaloge prodati določenim velerazdeljevalcem z zaključnimi listi in nakupnimi markicami. Ta odredba se nanaša na vinske zaloge brez oziroma na to, ali se nahajajo v lastnih ali tujih kletih. Izvzete so samo količine, ki so svobodne za lastno uporabo. Člani kake kletarske zadrugice morajo svoje vino ponuditi v svrhu zajetja tej zadrugi.

Razveljavljena je bila obenem določba, po kateri dobivajo vinski velerazdeljevalci na predlog markice za nakup pri poljubnem producentu.

Vinski velerazdeljevalci bodo obenem s kletarskimi zadrugami vključeni po področjih. Producenti bodo prejeli nalož za oddajo svojih vin določenim velerazdeljevalcem, odnosno njihovim kletarskim zadrugam v posameznih odlokih.

Ako se nahajajo v okviru tega zavarovanja še vina, ki niso sposobna za ocenitev ali pa taka, za katera je dal Wein- und Trinkbranntweinwirtschaftsverband dovoljenje za izgradnjo, jih je prav tako smatrati kot zajeta in je izročiti producentu nakupne markice od prevzemnika, ki je določen za dotično občino.

Prevzemnik je obvezan, da mu mora producent pri izročitvi nakupnih markic potrditi ta prevzem z navedbo literskega števila. Producenta mora nujno na to opozoriti, da zavarovano vino ne sme na nikak drug način odtujiti. Čim je vino sposobno za ocenitev, se ima izvršiti nakupni prevzem.

V to zavarovanje ne spadajo:

- Vina, čijih ocenitev še ni bila možna, čijih nameravani nakup pa je že krit z nakupnimi markicami, ki se nahajajo v rokah producenta.
- Vina lastnega pridelka vinskih razdeljevalcev.
- Vina, ki jih oskrbuje vinski razdeljevalec.

13. Wer Pech angreift, beschmiert sich.

Kdor prime za smolo, se osmoli.

14. Beharrlichkeit führt zum Ziel.

Stanovitnost pelje do cilja.

15. Übung macht den Meister.

Vaja napravi mojstra.

16. Gedanken sind zollfrei.

Misli so svobodne.

## Bei der Wäscherin. — Pri perici.

1. Hier bringe ich meine schmutzige Wäsche.  
Prinašam svoje umazano perilo:

- 2 Seidenhemden
- 2 svileni srajci
- 6 Paar Socken
- 6 parov kratkih (moških) nogavic
- 1 Paar Halbstrümpfe
- 1 par dokolenk
- 12 Taschentücher
- 12 robcev
- 1 Nachthemd
- 1 spalno srajco

2. Bitte, waschen Sie besonders die Seidenhemden sorgfältig!

Prosim, operite mi zlasti svileni srajci skrbno!

3. Bessern Sie die Wäsche aus!

Popravite perilo!

4. Nähen Sie die Knöpfe an!

Prišijte gumbel!

5. Stopfen Sie Socken und Strümpfe!

Zakrpaite kratke in dolge nogavice!

Was wir immer wieder hören.

1. Haben Sie vielleicht einen Fahrplan?

Imate li vozni red?

VINOGRADNISKI IN SADJARSKI KOTIČEK



MALE VESTI

F. Rudl:

Začetek novega vinogradništva na Spodnjem Stajerskem

Po letu 1890 se je pričela katastrofalno širiti trina uš in ker redko prihaja nesreča sama, se ji je pridružila še peronospora. Kar je pričela trina uš takorekoč sporadično, je povzročila peronospora radikalno na najširši bazi: propast vinskih trt v led predčasnega odpadanja listja. Vsled pomamljive zrelosti lesa se je oslabil življenjska sila vseh trt na najskrajnejši minimum. Najbujnejši vinogradi so bili v najdalje treh letih popolnoma degenerirani, večina trt pa se je posušila in je odmrila. Primanjkovalo je za pobiranje teh obeh infekcijskih boleznih pravočasno nabavljenega materiala, povrh pa še je delovalo globoko praznoterje ter splošna skepsa v vrstah vinogradnikov. Naravna posledica je bila absolutno odmiranje stane trsne kulture.

Številni vinogradniki, zlasti pa iz boljnjih meščanskih slojev, so imeli na svojih tolikanj ljubljenih vinogradih velike hipotekarne dolgove. Elementarna katastrofa, ki sta jo povzročili filoksera in peronospora, je na ta način povzročila pri mnogih pravcato insolvenco. To se je zgodilo zlasti tlim, kjer ti meščani niso imeli drugih dobrodočnih poslov in so bili navezani le na pridelek iz svojih vinogradov. Plaćevati niso mogli niti tekočih obresti, še manj pa zapadlih obrokov kapitala. Sprito izgube nadaljnega kredita se je takrat pojavljalo tudi silno razvrednotenje vinogradniških parcel. Vrednost nekaterih vinogradov — zlasti v strmih in kamenitih legah goranjih Haloz — je padla na 50 goldinarjev za oral in še manj. Tudi meščanska zadolženje je bila neizmerna. Stajerska hranilnica v Gradcu kot eden izmed največjih upnikov na Spodnjem Stajerskem je bila kljub čakanju v mnogih slučajih prisiljena, prevzeti na javnih dražbah taka posestva, ker so bile ponudbe morebitnih kupcev daleč izpod hipotekarnih zadolženj in ker je šlo na drugi strani tudi za to, da se preprečijo velike izgube v knjigovodskem smislu. Tako je prevzela pod lastno upravo na primer vinogradniška posestva Lichtenegg, Johannsberg, Lippenberg, Sauritsch itd.

Proces obnove spodnještajerskega vinogradništva pa se v interesu splošnega gospodarstva ni mogel nadaljevati na ta način. Stajerska hranilnica, ki jo je takrat vodil komercialno pisarniški ravnatelj Dr. Wilhelm Edler von Kaiserfeld, je bila prvi zavod, ki je iskal pota in sredstva za obnovo vinogradništva. Na inicijativo imenovanege gospoda je predsedstvo Stajerske hranilnice omogočilo na velikopotezni način kredite in denarna sredstva. Pa ne samo to! Našla je tudi ločeno pravilno pot v tej smeri, da je poiskala v to svrhu pripravne strokovnjake ter jim omogočila s študijskimi potovanji v inozemstvo razširjanje njihovega obzorja. Prve znatne potovalne stipendije so prejeli takrat deželni vinarski komisar Ballon, trsni strokovnjak Franz Goritschan iz Weixeldorfa pri Hchenequu ter vinarski in sadjarski upravitelj Georg Rudl iz vinarske šole v Marburgu. Ti strokovnjaki so prepotovali Francijo do Medoca in Bordeauxa, kjer so študirali na novo vzcvetelo francosko vinogradništvo, obenem pa tudi velike trsnice gospoda Richterja v Montpellieru.

Po strokovnem poročilu, ki ga je podal deželni vinarski komisar Ballon, je otvorila Stajerska hranilnica kredit v višini 200.000 goldinarjev v svrhu regeneracije uničenih vinograhov. Zlasti mali kmečki posestniki so dobili za četrt in pol orala pa tudi za oral novega nasada šestletna brezobrestna posojila s sledečo 6% amortizacijo za trajanje 15 let. Kdor je dobil tak kredit, se je moral pokoriti predpisom in periodični kontroli vinogradniških strokovnjakov. Vsa organizacija je bila takrat v rokah gospoda Ballona, ki je bil obenem tudi državni komisar za pobiranje trsne uši.

Najprej so uredili ameriške matičnjake, trsnice, viničarske šole in takozvane vzorne vinograde na državne in deželne stroške. Prerano je umrl marljivi komisar Ballon, nato je prevzel gospod Matiaschitsch mesto državnega, Anton Stiegler pa mesto deželnege vinarskega komisarja. Ker še vprašanje ameriških podlag ni bilo popolnoma rešeno, zlasti kar se tiče apnenih tal, so pod vodstvom Matiaschitscha uredili državno tisanico v St. Marein bei Erlachstein. Kmalu po inicijativi Stajerska hranilnica je dala tudi dežela Stajerska brezobrestna posojila na 20letno amortizacijo, obenem pa so v vsakem sodnem okraju nastavili kontrolne organe kot vinarske referente.

Gospod Franz Goritschan, ki je absolviral najprej vinarsko šolo v St. Michele v Tirolu, nato pa še enološko fakulteto v Montpellieru (Francija), je pozneje praktical na trmšiški veleplantaži Richter v Montpellier-u. S tako usposobljenostjo je bil imenovan voditeljem trsničarske in viničarske šole v Rannu pri Pettau-u, ter je obenem uredil na posestvu gospoda Franza Leskoshcega v velikem formatu vzorne trsnice, matičnjake, cepilne dvorane, kulture vrb itd. Obenem so nastale viničarske šole v Burgwaldu pri Marburgu, Silberbergu pri Leibnitzu, Kapellenu pri Radkersburgu in St. Georgenu pri Cilli-u.

(Konec prihodnjic)

GOSPODARSKÉ VESTI

× **Shranjujte nožice brivskih aparatov.** Lani je nemška industrija izdelala 1.700.000.000 brivskih rezil za aparate, to je 70 odst. več kakor v mirnem času. Kljub temu je povpraševanje po teh rezilih v stalnem porastu. To je razumljivo, ker gre veliko teh potrebščin na fronto, od koder se več ne vrnejo v brusilnice. V interesu vojnega gospodarstva je, da se rezila, ki jih uporabljajo moški v zaledju, po skrhanju ne mečejo proč, temveč da se shranjujejo in dajejo zopet v brusilnice, kar nam prištedi jeklo, delovne sile in vse, kar je zvezano pri izdelovanju tega nad vse važnega in potrebnega predmeta.

× **Hrvatska eksportira divje kože.** Po poročilih strokovnih listov posnemamo, da eksportirajo Hrvati kakih 350 tisoč komadov kož letno. Pri tem gre za zajčje, lisicje, veвериčje, divje mačje, jazbecje, dehorjeve, vidrine in v manjšem obsegu tudi za medvedje in risje kože.

× **Pitanje živine v Bolgariji.** Bolgarska vlada je razdelila kmetovalcem več tisoč glav goveje živine za pitanje. Kmetje dobijo od države posebne nagrade ter krmila na razpolago, da se na ta način izboljša in dvigne stanje klavne živine.

× **Madžarski posevki uspevajo.** Madžarska kmetijska zbornica je objavila poročilo, da zadnji zimski val ni škodoval posevkom, ker so bili dobro s snegom pokriti. Rastline, ki so jih sejali v rani jeseni, so se dobro razvile. Tudi sadosnosniki niso trpeli škode. V kolikor so po ganjki februarja pogнали, so se v svojem razvoju ustavili in le malo kaže je opazati malenkostno škodo.

× **Madžarsko pridelovanje riža.** Madžarska produkcija riža se lepo razvija. Od leta do leta gojijo večje količine aklimatiziranih vrst riža v semenske svrhe in so ravnokar uvrstili tri oplemenjene vrste in državno dovoljene vrste oplemenjenega semenskega riža. Razvoj riževih posevkov je ozko povezan z namakalnimi napravami, ki so potrebne pri gojitvi riža. Zasluge pri gojitvi in aklimatizaciji gredo družbi, ki je bila nalašč ustanovljena v to svrhu.

\* Führer je o priliki hrvaškega državnega praznika, dne 10. aprila, poslal dr. Ante Pavelcu prisrčne brzozjavne čestitke. Istočasno je Führer brzozjavno čestital profesorju Filovu, članu bolgarskega regentskega sveta, o priliki njegovega rojstnega dneva.

\* **Dr. Goebbels** — mestni prezident v Berlin-u. Führer je imenoval berlinskega Gauleiter-ja in Reichsministra dr. Goebbels-a mimo obstoječih dolžob o ustavi in upravi glavnega mesta Berlin mestnim prezidentom v svrhu koncentracije vseh sil za vojne svrhe. Po njegovih navodilih bosta upravljala nadzunan in podzunan vse upravne posle. Stalšče mesta Berlin v odnosu do najvišjih oblasti Reich-a in Prusije ostane nedotaknjeno.

\* **Izročitev odlikovanj hrabrim Spodnještajercem.** Minulo soboto je v Marburg-u v grajski dvorani izročil Bundesführer Steindl 131 junakom iz Spodnje Stajerske odlikovanja za hrabrost, ki so jo pokazali v boju zoper bandite. Odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse ter Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern, ki krasijo sedaj pogumna prsa naših mož, so vidni znaki osebnega junastva, ki se lahko pokaže samo v bojih ter predstavljajo hkrati zahvalo tudi tistim sorojakom, ki so kot bojevniki v istih vrstah našega četrtnega Wehrmannschaft-a žrtvovali svoje življenje na oltar naše lepše domovine. Skromno slavnost je Bundesführer opešal s primernim govorom, v katerem se je zahvalil vsem za hrabra dela ter odlikovance pozval, da gledajo v svojih hrabrostnih odlikovanjih vzpodbudo za nadaljnje delovanje v prid naroda in domovine.

\* **Sestanek starih bojovnikov za nemško Spodnje Stajersko.** Na tretjo obletnico osvoboditve Spodnje Stajerske so se v Pettau-u sestali stari bojovniki na proslavi tretje obletnice vrnitve Spodnje Stajerske svoji pravi materni deželi Velike Nemčije. Amtsbürgermeister Pq. Wressnig, ki je bil zadnji voditelj nemškega qibanja pod bivšo Jugoslavijo, je pri tem govoril zborovalcem, navzoč pa je bil tudi Landrat in Kreisführer Bauer.

\* **Orožje in eksploziva niso za nedorasle.** Prav posebno je treba v tem oziru vplivati na otroke. Danes, ko živimo v vojnem času in se večkrat najde izgubljeno ali pa odvrženo, morda tudi skrito orožje, municija, strelivo, ročne granate itd., je treba mladini zabijati, da je vsak dotik takih predmetov smrtno nevaren. Otroška radevost in nepremišljenost se navadno maščuje z nesrečami, ki jih nikdo ne more več popraviti. Tako je našel nedavno Bleini Anton Osetitsch iz Bad Neuhausu ročno granato, s katero se je igral. Granata je pri tem eksplodirala ter usmrtila nedolžnega, nevednega in radevednega otroka.

\* **Smrtna kosa.** V oskrbovalnem zavodu Hub (Baden), kjer je živel kot preseljeneec iz Rann-a, je za vedno zatisnil svoje oči naš spodnještajerski rojak Franz Pawlin, star komaj 31 let. Ker se je pokojni rodil v Wisell-u, Kreis Rann, kjer počivajo tudi njegovi predniki in sorodniki, so njegove posmrtno ostanke na njegovo izrecno željo, da bi rad počival v svojem rojstnem kraju, prepeljali iz Huba v Wisell ter ga na domačem pokopališču položili k večnemu počitku. Pawlin je bil pridlen in dober mlad človek, ki so ga imeli vsi radi ter bo ostal sorodnikom, znanec in prijateljem v lepem spominu.

\* **Visoka starost.** V Rietz-u (Kre's Cilli) obhaja dne 24. aprila t. l. osemdesetletnico svojega rojstva gospod Johann Senitzka, ki je že leta 1936 obhajal svojo zlato poroko. Jubilant je leta 1940 izgubil svojo življenjsko družico ter bil v svojih mlajših letih dolga desetletja član občinskega odbora občine Rietz ter predsednik kmečke konzumne zadruge. Vrli spodnještajerski korenini je žena rodila sedem otrok, 4 fante in 3 dekleta. Fantje so bili vsi štirje v prvi svetovni vojni, od katerih je eden umrl na posledična bolezn, ki jih je zadobil na fronti, vsi ostali so pa živi in zdravi ter preskrbljeni.

\* **94letni mojster, ki še vedno dela.** Julius Winter v Dobl-u, je ravnokar obhajal 94letnico rojstva. Ta korenjak je že 69 let krojaški mojster in živi že 70 let v Dobl-u pri Graz-u. Njegov sin, ki je tudi krojaški mojster, šteje danes 62 let ter dela Winter starejši v delavnici svojega sina.

\* **Poštni promet nemške poštne uprave Dienstpost Adria** je razširjen. V privatnem prometu se lahko pošlje v obe smeri navadna in priporočena pisma; prva do 1000, druga do 500 g, navadne tiskovine do 500 g, časopise do 1000 g, navadne trgovske papirje blagovne vzorce in mešane pošiljke do 500 g.

- 2. Wann fährt der nächste Zug nach...?
Kdaj odpelje prihodnji vlak do...?
3. Ist dieser Platz frei (besetzt)?
Ali je ta prostor prost (zaseden)?
4. Darf ich das Fenster öffnen?
Ali smem odpreti okno?
5. Wer spielt dort?
Kdo igra tam?
6. Herr X. ist nicht da, soll ich ihm etwas ausrichten?
Gospoda X. ni tukaj, ali mu naj kaj sporočim?
7. Ich wollte nur fragen, ob...
Hotel sem le vprašati, če...
8. Ich werde Sie anrufen.
Poklicat vas bom telefonično.
9. Nichts zu danken, ich habe es gerne gemacht. Ne se zahvaljevati, to sem rad storil.
10. Was ist denn schon...
To pač nič ne de.

## Nemčija krije z delom, disciplino in štedenjem izdatke za vojno

Reichsfinanzminister Graf Schwerin-Kroslak je govoril po nemški radio-oddajnici o financiranju sedanje vojne in je hkrati odgovoril na mnoga vprašanja, ki se pojavljajo s tem v zvezi v naši javnosti.

Po zgodovinskem pregledu financiranja nekdanjih vojn — prva svetovna vojna je stala 150 milijard mark — je govornik podčrtal, da sloni finančna in gospodarska politika Reich-a na osnovnem načelu, da prepreči z vsemi razpoložljivimi sredstvi inflacijo, t. j. razvrednotenje denarja. Ker je vsa nemška produkcija trenutno zaposlena večinoma z izdelovanjem za vojno in njene potrebe, je čisto naraven pojav, da se velik del denarja ne more uporabiti, v sled česar trpi njegova kupna moč. Da denar kljub temu obdrži svojo plačilno moč, skrbi urad, ki določa in nadzoruje vse cene v Reich-u. Samo mimogrede počivajoča kupna moč ne pomeni razvrednotenja denarja, kakor tudi trditve ne, da se pri črnih kupcijah plačujejo višje cene.

Umetno zvišane cene črne trgovine se bodo zrušile, kakor hitro bo zopet dovolj blaga na tržišču, kar bo nastopilo po vojni in tedaj se bo pokazalo, kako pravilna je bila sedanja štednja denarja. Pri tem pa se ne more nikdar dovolj naglasiti, da so vse govornice o morebitni državni zaplembi hranilnih vlog nesmiselne, ker predstavljajo samo zlobne vesti sovražne propagande.

Velik del prekomerne kupne moči zajamejo davki. To je za davkoplachevalce včasih neprijetno, morajo se pa zavedati, da s svojimi davčnimi priveski pomagajo nositi vojna bremena ter s tem pomagajo pobijati nevarnost inflacije. Na tem temeljijo tudi vsi davčni ukrepi, ki smo jih podvzeli tekom te vojne in ki se jih bo morebiti moralo še podvzeti. Več kakor 50 odst. vseh dosedanjih vojnih izdatkov se je krilo s temi davki in z ostalimi tekočimi javnimi dohodki.

Za manjšo polovico vojnih izdatkov uporablja Reich kredite, pa ne potom javnih vojnih posojil, temveč po načinu brezhrupnega vojnega financiranja potom denarnih zavodov. To je pri stalnem zvišanju hranilnih vlog bilo mogoče.

Mnogo ljudi pa je v skrbeh radi višine dolgov Reich-a in kako bo iste prenašalo naše gospodarstvo. To so nepotrebne skrbi. Predvsem stoji porastu javnih dolgov nasproti odvzem privatnih zadolžitvev v notranjem-nemškem gospodarstvu. Drugo pa je, da tekmujejo dolgov Reich-a v veliki meri s pridobitvijo velikih področij na zapadu in vzhodu. Končno niso dolgovi Reich-a nič drugega, kakor dolgovi nemškega naroda.

Minister je končno ugotovil, da država bankovec ne tiska preko potrebne mere. Trikratni dvig denarnega obtoka napram stanju pred izbruhom vojne je umljiv radi vojaških potreb, plačevanja družinskih podpor, porasta plač v oboroževalni industriji ter izplačevanja mezd delavcem, ki so na obveznem delu in delavcem, ki delajo v Reich-u in so inozemci, nadalje radi plačevanja odškodnine po letalskih napadih oškodovanim in povečanja področja Reich-a.

Zvišanje obtoka denarja ni torej nikakšen povod za skrb. Na vprašanje: »Kako financiramo vojno?« je lahko odgovoriti: »Z našim delom, z našo disciplino, z našimi davki in z našim štedenjem.«

\* Huda neurja v Argentini. Pokrajino Buenos Aires v Argentini je obiskalo te dni strahovito neurje. Prizadeta so bila zlasti področja Bahia Blanca, Prinques in Coronel Suarez, kjer so povzročile tri reke Tornquist ogromne poplave. Skoda je ogromna, prav tako pa objokujejo tudi številne mrličice in pogrešance. Argentinska vlada je vpustila posebna letala za oskrbo prebivalstva poplavljenega ozemlja.

\* Napredek komunistov na Švedskem. Pri zadnjih volitvah v načelstvo in revizijski odbor kovinarske strokovne organizacije v Stockholmu so dobili komunisti 7005, socialdemokrati pa jedva 5763 glasov.

## Kleiner Anzeiger

### Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hader, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscher, kauft laufend jede Menge Aloi Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5

### Heirat

Handwerksmeister mit gutem Geschäft wünscht die Bekanntschaft einer gutherzigen Frau von 35 bis 45 Jahren mit Bettwäsche und Möbeln zwecks Ehe. Schöne Wohnung vorhanden. Zuschriften unter »Handwerksmeister« an die »M. Z.« 499-12

Bursche, 32 Jahre, Professionist, in der Umgebung Marburgs, wünscht mangels Bekanntschaft ein Mädchen kennenzulernen, welches ein gemütliches Heim liebt. Besitz Nebensache. Anträge mit Lichtbild, welches retourniert wird, unter »Zukunft 226« an die Verw. 500-12

### Funde - Verluste

100 RM Belohnung! Eine kleine Hündin, mit Halsband und Leine, hellbrauner Rücken, weißliches Bauchfell, kurzhaarig, dünne Beine, hört auf den Namen Pickl, ist samt Leine aus dem Gasthaus Bartol in Brückel, Untersteiermark, am 21. Februar 1944 abhanden gekommen. Wer mir den Hund wieder bringt oder sichere Anhaltspunkte geben kann, bekommt 100 RM Belohnung. Alle Spesen werden beglichen. Zuschriften erbeten an F. Kurth, Brückel 28, Untersteiermark.



Nahrungsmittel weise einteilen!

Gerade jetzt, wo wir nicht im Überfluß schwelgen können, muß alles vollwertig verbraucht werden. Auch zugelegte Eier sollten nur dann Verwendung finden, wenn es unbedingt nötig ist. Machen Sie in

**Garantol**

eingelegt, erfüllt zur rechten Zeit einen noch besseren Zweck in GARANTOL halten sich Eier 1 Jahr lang!



**OSRAM-LAMPEN**  
sind mit dabei!

## Offene Stellen

Rauchfangkehrer-Lehrjunge wird aufgenommen bei Firma Franz Fuchs, C.I.M., Schillerstraße 3, 420-6

Torhüter sucht Seifenfabrik H. G. Lettner & Söhne in Marburg a. d. Drau, Schlachthofgasse 23, 501-6

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrngasse 5.

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute Marburg/Drau, Mellingerstr.

Wir geben allen Freunden und Bekannten die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter, unvergesslicher Sohn und Bruder

## STANISLAUS SODITSCH

nach kurzer, schwerer Krankheit am 7. März 1944 in Spremberg o/L. gestorben ist. Er wurde nach Weißwasser überführt und am dortigen Friedhof zur letzten Ruhe bestattet.

Weißwasser, im März 1944.

In tiefer Trauer:

Maria Soditsch, Mutter; Maria Soditsch, Schwester; Johann, Anton und Franz Soditsch, Brüder, sowie die Familien Wogrinz und Bradatsch 483

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark  
Dienststelle Forst- und Holzwirtschaft  
Marburg-Dr., Beethovenstraße 5. — Tel.: 20-76

## Verlautbarung

- In der Untersteiermark dürfen ab heute Bretter, Bohlen (Pfosten), Kanthölzer, Balken und Dachlatten aus Nadelstammholz nur in den nachstehend genannten Abmessungen erzeugt werden. Die Maße gelten für luftgetrocknetes Holz (in handelsüblichem Sinne) in rauhem Zustand:
  - Bretter, besäumt und unbesäumt (Dicke in mm): 10, 12, 15, 18, 20, 24, 26, 30, 35 und 40;
  - Bohlen (Pfosten), besäumt und unbesäumt: 45, 50, 55, 60, 65, 70, 80, 90, 100;
  - Kanthölzer (Querschnitt in cm): 6-10, 6-12, 8-8, 8-10, 8-14, 8-16, 10-10, 10-12, 10-14, 10-16, 12-12, 12-14, 12-16, 14-14, 14-16, 14-18, 16-16, 18-18;
  - Balken (Querschnitt in cm): 8-20, 10-20, 10-22, 12-24, 12-26, 14-20, 16-20, 16-22, 16-24, 18-22, 20-20, 20-24, 20-26;
  - Dachlatten (in mm): 24-48, 30-50, 40-60.
 Soll aus besonderen, vertretbaren Gründen Nadelstammholz in anderen Abmessungen erzeugt werden, so ist dies bei der Dienststelle zu beantragen.
- Der Einschnitt von Nadelstammholz ist so vorzunehmen, daß vom Rundholz gerechnet:
  - 20% auf Brettstärken von 12, 15, 18 und 20,
  - 10% auf Brettstärken von 24 und 26,
  - 4% auf Latten und
  - 4% auf Kreuzhölzer und Rahmen (Staffel) einzuschneiden sind.
 Die verbleibenden 62% können nach Wahl auf die unter Punkt 1 angeführten Dimensionen verschnitten werden. Einblatt-Sägen brauchen keine 12, 15 und 18 mm Bretter zu erzeugen, sondern 30% Bretter in 20, 24 oder 26 mm Stärke, die übrigen Dimensionen in demselben Abmaß, wie die Voll- und Register-Gatter.
- Ich mache auf meine Verlautbarung bezüglich Erzeugung und Abgabe von Grubenschwarten (»Marburger Zeitung« v. 12. April 1943), derzufolge von jedem verschnittenen Nadelstammholz zwei Stück Grubenschwarten zu erzeugen und der EV Süd abzuliefern sind, und auf die Verordnung, daß Nadelstammholz unter 20 cm ohne Genehmigung nicht verschnitten und nicht bezimmet werden darf, besonders aufmerksam, weil immer wieder Nichtbeachtung feststellbar ist.
- In § 1 der Verordnung über forst- und holzwirtschaftliche Erzeugnisse in der Untersteiermark (Verordnungs- u. Amtsblatt Nr. 83 des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark v. 4. Juni 1942) ist unter dort ersichtlichen Voraussetzungen der bezugscheinfreie Kauf von 5 fm Rund- oder 3 cbm Schnittholz vorgesehen. Diese Freigrenze wird ab heute bei Rundholz auf 1 fm und bei Schnittholz auf 3/4 cbm herabgesetzt. 1057

Dipl. Ing. Karl Charusa.



NEUES Pulver für die Wuchs und für die Mastung der Schweine  
**REDIN**,  
mit garantiertem Erlola

Zentraldrogerie EMIL THÜR  
Marburg (Drau), Herrngasse 33

Ich habe meine Praxis wieder aufgenommen

## Dr. Wagner

praktischer Tierarzt, Pettau  
Schlachthof, Telefon 145

## Halber Gartenanteil abzugeben!

Demjenigen unentgeltlich abzutreten, der mir meinen Teil des Gartens bearbeitet und in Ordnung hält. — Anzufragen bei: **Dentist HOPPE**, Cilli, Ringstraße 13-I. Nur vormitt. von 8—11 Uhr.



Anstatt eines glücklichen Wiedersehens erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn und Bruder

## LUDWIG KRANNER

Gefreiter

Im Alter von 22 Jahren in einem Lazarett seiner am 10. März 1944 erlittenen schweren Verwundung am 11. März 1944 erlegen ist. Er wurde auf einem Heldenfriedhof zur ewigen Ruhe bestattet.

Weigelsberg b. Oberradkereburg, Kreuzdorf, 28. März 1944.

In tiefster Trauer:

Leopold und Aloisia, Eltern; Lorenz, Bruder; Theresia, Gerta, Maria, Ludmilla, Hedwig, Justine und Franziska, Schwestern, und alle übrigen Verwandten

480



Tiefbetrübt geben wir allen Verwandten und Bekannten die traurige Nachricht, daß unser über alles geliebter, unvergeßlicher Sohn, Bruder, Onkel und Schwager

## FRANZ KODELITSCH

Grenadier

im 22. Lebensjahre, am 27. Februar 1944, an der Ostfront gefallen ist.

Wer unseren Franz gekannt hat, wird unseren Schmerz ermessen. In unseren Herzen wird er unvergeßlich weiterleben!

Mächberg bei Ober-Pulsgau, im April 1944.

In tiefster Trauer:

Franz und Maria, Eltern; Vinzenz, dz. im Felde, Bruder; Maria, Helene, Angela und Aloisia, Schwestern; Schlamberger und Krainz, Schwager; Marinka, Nichte, und alle übrigen Verwandten

486



Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser unvergeßlicher und herzenguter Sohn, Bruder und Onkel

## FRANZ PLOTSCH

Grenadier

am 15. Jänner 1944 im blühenden Alter von 25 Jahren den Heldentod an der Ostfront fand.

Lieber Franz, ruhe sanft in fremder Erde. Du wirst in unseren Herzen weiter leben!

Georgenberg b. Kunigund, Marburg-Drau, 12. April 1944.

In tiefer Trauer: Franz und Cäcilie Plotsch, Eltern; Johann, Andreas, Hubert, Brüder; Aloisie, Cäcilie, Martha, Schwestern; Mery, Nichte und alle übrigen Verwandten. 503



Von tiefstem Schmerz gebeugt, geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

## ALOIS ZWETKO

Gefreiter

im 20. Lebensjahre, am 7. Februar 1944, an der Ostfront sein junges Leben gelassen hat.

Lieber Alois, in weiter Ferne befindet sich Dein stilles Grab, aber in der Heimat bei Deinen Eltern und Geschwistern wirst Du unvergessen bleiben!

Unser Schicksal legen wir in Gottes Hand!

Puchdorf, Bamberg, den 7. April 1944.

In tiefster Trauer:

Johann und Aloisia Zwetko, Eltern; Johann dz. im Lazarett, Bruder; Maria und Aloisia, Schwestern; und alle übrigen Verwandten und Bekannten

484



Tiefbetrübt Herzens geben wir allen Freunden und Bekannten die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn, Bruder, Onkel, Schwager und Neffe

## STANISLAUS AMON

Soldat

im Alter von kaum 21 Jahren am 2. Februar 1944 an der Ostfront den Heldentod gefunden hat.

Nun ruht er fern seiner geliebten Heimat, doch in unseren Herzen wird er immer unvergessen bleiben.

Wiratsch b. Wind. Landsberg, im April 1944.

In tiefem Leid: Rosalie Amon, Mutter; Martin, Bruder; Rosalie, Schwester; Anton, Schwager; Angela, Schwägerin, sowie alle übrigen Verwandten. 508

## Danksagung

Tiefgerührt über die überaus herzliche Anteilnahme anlässlich des schweren Verlustes, den wir durch den frühen Tod unseres einzigen Sohnes, Bruders, Onkels und Schwagers **FRANZ LAICH**, erlitten haben, sprechen wir auf diesem Wege unseren innigsten Dank aus.

Gams bei Marburg-Drau, den 6. April 1944.

Familie Laich und alle übrigen Verwandten

498

Wegen Todes-  
illes verpachte  
ich ab sofort 15  
J. große Land-  
wirtschaft, mit  
9 Joch Nutzflä-  
che, schönem  
Obstgarten und  
guter Lage, in  
Brunndorf 22,  
Gemeinde Po-  
nigl bei Cilli,  
auf 5 Jahre, zu  
guten Pachtbe-  
dingungen. Zu-  
schriften erbe-  
len an Michael  
Sdolschek,  
Wesserau 3, P.  
Steinthal bei  
Bad-Radein,  
Kreis Oberrad-  
kersburg.

478-2

Operationstisch  
um 200 RM zu  
verkaufen. An-  
träge unter  
»Arzt 3« an die  
Verw. 495-3

Kaufe gut er-  
haltene Näh-  
maschine. Kot-  
nik, Thesen,  
Pettauerstraße  
Nr. 39-II, Mar-  
burg-Drau.

494-4

Hausgehilfin m.  
Kochkenntnis-  
sen wird aufge-  
nommen. Anzu-  
fragen: Hilde  
Rom, Trefik,  
Domgasse 1.

493-6

Suche Bekannt-  
schaft mit einer  
Witwe, auch  
Kriegerwitwe o.  
gesch. Frau, bis  
50 Jahre, wenn  
möglich mit Ei-  
genheim, jedoch  
nur vom Lande.  
Kind kein Hin-  
derniß. Zuschr.  
unter »Profes-  
sionist-Unter-  
steirer« an die  
Verw. Stajerski  
Gospodar, Mar-  
burg-Drau.

479-12



Werbet  
für das  
Deutsche  
Rote  
Kreuz

Bäckergehilfe, 30 Jahre, sucht Bekanntschaft mit Witwe zwischen 20—26 J. unabhängig, mit eigenem Geschäft, zwecks Ehe. Anträge unter »Schöne Zukunft« an die Verw. 489-12

Landwirtschafts-fachmann, 48 J. alt, ledig, ohne Anhang, Kriegsbeschädigter, dz. als Wirt-schafter bei Marburg tätig, wünscht berufstätiges Fräulein von 36 bis 42 J. mit Freude zur Landwirtschaft, zwecks Ehe kennenzulernen. Zuschr. unter »Natur-u. Landfreunde« an die Verw. 490-12

Sägearbeiter, 33 Jahre, sucht Bekanntschaft mit Fräulein v. 20—30 Jahren, mit etwas Besitz. Anträge an Franz Plochl, Hainburg, Post Hainburg, Völkermarkt, Kärnten. 496-12

Gemischwaren-handlung zu kaufen oder zu pachten gesucht. Anträge an die Verw. unt. »Geschäfte«. 491-14

Tausche alte Nähmaschine für gut erhaltene Obstmühle. Adresse: Plachota Elisabeth, Georgenberg, Ulmbrück 31, Post Ober-Kunigund. 492-14

Tausche junge Zuchtstute für einjährige Fohlenstute nach Vereinbarung. Korotaj Stefan, Kranichsfeld Nr 130. 210-14

Obst- u. Gemüse-Ubernehmer, welcher d. Lastautos zu den Sammelstellen begleitet w. möglich Weinbauschüler wird sofort von Großhandlung Anton Birgmaier in Marburg-Drau, Tegelhofstraße 74 aufgenommen. 334-6

UPOŠTEVAJTE  
PREDPISE  
LETALSKE  
ZASČITE!



In unfaßbarem Schmerze geben wir die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter, unvergeßlicher und herzensguter Sohn und Bruder

## JAKOB MERZ

in den schweren Abwehrkämpfen an der Ostfront den Heldentod fand.

Haßlach in der Kollos, Groß-Okitsch 54, Kreis Pettau, im April 1944.

In tiefer Trauer: Jakob und Agnes, Eltern; Elisabeth, Maria und Justina, Schwestern; Anton Merz, Grenadier, Bruder. 502



Unsagbar hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

## JOSEF WREGG

Grenadier

am 7. März 1944, im Alter von 20 Jahren, an der Ostfront gefallen ist.

Weigen, Jahring, den 6. April 1944.

In tiefer Trauer denken an Dein fernes Grab:

Johann und Rosa Wregg, Eltern; Alois und Franz, Brüder; Rosa Zaff geb. Wregg, Schwester; Viktor Zaff, Schwager; Josef und Franz, Neffen; Anna und Maria, Nichten, und alle übrigen Verwandten. 487



In tiefem Leid geben wir die traurige Nachricht, daß unser geliebter, guter Sohn, Bruder, Neffe und Onkel

## JOSEF USSAR

Grenadier

am 25. Februar 1944, im Alter von 21 Jahren, an der Ostfront den Heldentod fand. Er wurde am 29. Februar 1944 auf einem Heldenfriedhof zur letzten Ruhe gebettet.

Ilmenau/Thüringen, im April 1944.

Michael und Amalie Ussar, Eltern; Franz Ussar, Großvater; Anna Walentschak, Großmutter; Michael Ussar, Bruder; Maria, Josefa, Amalie, Theresie, Anna, Stefanie, Christine, Schwestern; Michael Walentschak, Onkel; Rosa 485 Bach, Katharina, Ussar, Maria Ussar, Tanten



Vom tiefsten Schmerze gebeugt, geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

## Stefan Lasbacher

Gefreiter

im 21. Lebensjahre am 3. März 1944 an der Ostfront gefallen ist.

Lieber Sohn und Bruder, in weiter Ferne befindet sich Dein stilles Grab, aber in der Heimat bei uns wirst Du unvergessen bleiben!

Lendorf bei Marburg-Drau, den 12. April 1944.

In tiefster Trauer: Anna Lasbacher, Mutter; Franz, Bruder; Maria, Schwester; Maria Brumen, Großmutter; Karl Brumen und Blasius Habianitsch, Onkel; Maria Brumen, Theresia Habianitsch (Taufpatin), Elisabeth Schamperl und Johanna Fekonja, Tanten, sowie alle übrigen Verwandten in Wittmannsberg bei Pettau. 505



Anstatt eines glücklichen Wiedersehens erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn, Bruder und Onkel

## FRIEDRICH RANFTL

Grenadier

nie mehr zu uns zurückkehren wird. Er fiel im Alter von 20 Jahren am 3. Februar 1944 an der Ostfront im Kampfe für Großdeutschland.

Kunigund, Marburg-Drau, Wien, Agram, 8. April 1944.

In tiefer Trauer denken an Dein fernes Grab:

Anton und Maria Ranftl, Eltern; Anton Ranftl, Bruder, dz. im Felde; Juliana Ranftl, Schwägerin; Johanna und Angela Ranftl, Nichten; Franz und Alois Ranftl, Onkel; Johanna Ranftl, Tante, und alle übrigen Verwandten. 504



Bis ins tiefste erschüttert, geben wir die betäubende Nachricht, daß unser lieber, herzensguter, einziger Sohn, Bruder, Schwager und Onkel

## FRANZ MERZ

Grenadier

im Alter von 25 Jahren, am 3. April 1944, seiner an der Ostfront erlittenen schweren Verwundung erlegen ist. Wir werden ihn nie vergessen. Er wird in unseren Herzen weiterleben.

Birnenberg, Lichtenegg bei Pettau, Zwettendorf, Marburg-Drau, Pickerndorf, Haidin, am 7. April 1944.

In tiefer Trauer:

Matthias Merz, Vater; Marie, Katharina, Rosalie, Gretl und Christine, Schwestern; Stefan, Adolf, Hans, Schwäger; Georg, Stefan, Vettern; Rosalie und Marie, Cousinnen; Jakob, Stanislaus, Viktor, Angela, Marie, Kati, Anny v. Herega, Hermann v. Radolitsch, Grete v. Kodritsch, Neffen 488 und Nichten, sowie alle übrigen Verwandten



Vom tiefstem Schmerze gebeugt, geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber guter Sohn und Bruder

## FRANZ LORENTSCHITSCH

Gefreiter in einem Pionier-Bataillon

im Alter von 21 Jahren seiner an der Südfront erlittenen schweren Verwundung am 11. Februar erlegen ist.

Lieber Sohn und Bruder, wir werden dich nie vergessen!

Ober-Täubling bei Marburg, den 11. April 1944.

In tiefster Trauer: Franz und Maria Lorentsich geb. Ornig, Eltern; Alois und Adolf, Brüder; Maria, Anna, Julia, Rosa und Theresia, und alle übrigen Verwandten. 506



Wir geben die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter, einziger Sohn, Bruder, Onkel und Schwager

## JOSEF REICH

Grenadier

am 17. März 1944, im Alter von 20 Jahren, seiner am 15. März 1944 im Osten erlittenen schweren Verwundung erlegen ist.

Unser großes Leid legen wir in Gotteshand.

Schwaben-Thomasberg, Marburg, den 12. April 1944.

Josef Reich, Vater; Marie Kropisch, Julie Murko und Anna, Schwestern; Paula Kropisch, Nichte; Albert Kropisch und Josef Murko, Schwäger. 507